

28. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8,50 Sk)

11. ČERVENCE 1999

Z obsahu:

Poutník ve jménu Boží lásky

Jan Pavel II. při
generální audienci
24. června 1999
– strana 2 –

Ostatky na Tibeře

Na letošní rok
připadá 1000. výročí
kanonizace
sv. Vojtěcha
– strana 5 –

Bůh mezi námi pořád dělá zázraky

Svědectví o působení
Boží milosti
– strana 6 –

Svědék muk a zmrtvýchvstání

Turínské plátno je
historicko-vědeckým
unikátem...
– strana 8 –

Proč miluji katolickou církvev

– strana 10 –

Setkání kněží z Ostravy

– strana 12 –

Proticírkevní teror v Jugoslávii 1944-1952

– strana 13 –

Naše »ano« kříži přináší požehnání

– strana 13 –

*Boží Prozřetelnost
nám uchovala
neocenitelnou relikvii...
(čtěte ne str. 8)*

Poutník ve jménu Boží lásky

Chtěl bych se dnes ještě zdržet u pouti, kterou jsem měl to štěstí vykonat v Polsku ve dnech 5. – 17. tohoto měsíce. Tato moje sedmá a nejdelší pastorační návštěva ve vlasti se uskutečnila dvacet let po mé první cestě, která se konala 2. – 10. června 1979. V předvečer Velkého jubilea roku 2000 jsem se podílel s polskou církví na oslavách milénia dvou událostí, které dávají vznik našim dějinám: kanonizace sv. Vojtěcha a ustanovení první metropole v zemi se sídlem v Hnězdně spolu se třemi sufragánními diecézemi v Kolobřehu, Krakově a ve Vratislavi. Dále jsem mohl uzavřít Druhý plenární národní synod, prohlásit novou světi-ci a četné nové blahoslovené, svědky příkladné lásky k Bohu.

Mottem apoštolské cesty bylo: »Bůh je láska«

Bůh je láska bylo mottem apoštolské cesty, která byla velkým hymnem chvály nebeského Otce a obdivuhodných skutků jeho milosrdenství. Proto neustávám v děkování jemu, Pánu světa i dějin, který mi dovolil ještě jednou projít zemí mých otců jako poutníku víry a naděje, a zvláště pak jeho lásky.

Chtěl bych znovu vyjádřit uznání panu prezidentovi republiky a vládě státu za jejich přijetí a za projevenou přízeň. Velkou posilou pro mne bylo bratrské setkání s pastýřmi milované církve v Polsku, kterým ze srdce děkuji za velkou angažovanost a apoštolskou horlivost. Vyjadřuji svou vděčnost všem, kteří se jakýmkoliv způsobem přičinili o dobrý průběh mé návštěvy. Myslím zvláště na ty, kteří se modlili a obětovali svá utrpení na ten úmysl; myslím na mladé, kteří se ve velkém počtu účastnili každé fáze mé pouti.

Ve stopách svatého Vojtěcha

Vůdčí nití těchto dnů se stala stránka evangelia o blahoslovenstvích, která představuje Boží lásku v neopakovatelných rysech Kristovy tváře. Jakou radostí pro mne bylo hlásat při rozjímání o dějinách mých otců ve stopách sv. Vojtěcha osmero blahoslovenství! Paměti tohoto velkého biskupa a mučedníka byly věnovány úseky v Gdaňsku, Pelpině a v Elbongu v kraji u Baltu, kde byl sv. Vojtěch umučen. Polský národ vždy uctíval dědictví sv.

Vojtěcha a přinesl obdivuhodné plody svědectví v průběhu celých polských dějin.

V té souvislosti jsem měl možnost navštívit města, která uchovávají nesmazatelnou památku na ničení druhé světové války, na masové popravy a strašlivé deportace. Jedině víra v Boha, který je láska a milosrdenství, umožnila materiální i morální obnovu těchto míst. V Bydhošti, kde kardinál Wyszyński chtěl vybudovat svatyni zasvěcenou »Svatým polským bratřím mučedníkům«, jsem slavil mši svatou o mučednících a vzpomněl jsem také na »neznámé vojíny« Boží věci i věci člověka, kteří zahynuli v tomto století. V Toruni jsem prohlásil za blahosloveného

kněze Vincence Frelichowského (1913-1945), který v rámci své kněžské služby a následně pak v koncentračním táboře byl dělníkem míru a až do své smrti vydával svědectví Boží lásky uprostřed nemocných tyfem v táboře v Dachau. Ve Varšavě jsem prohlásil za blahoslovené 108 mučedníků, mezi nimi biskupy, kněze, příslušníky řádů i laiky, oběti koncentračních táborů druhé světové války.

Mimoto jsem v hlavním městě prohlásil blahosloveným Edmunda Bojanowského, průkopníka charitativních a výchovných děl, předchůdce koncilní nauky o apoštolátu laiků, a sestru Reginu Protmannovou, která spojovala kontemplativní život s péčí o nemocné a s výu-

kou chlapců i děvčat. Ve Starém Sanči jsem prohlásil za svatou sestru Kingu, významnou postavu XIII. století, která byla vzorem lásky jako manželka knížete Boleslava a po jeho smrti jako řeholnice klariska.

Tito hrdinní svědkové víry dokazují, že »traditio« Božího slova jak slyšeného, tak praktického přetrvává od Vojtěchových dob až do dnešních časů a je odvážně vtělena do současného společenství, které se připravuje překročit práh třetího tisíciletí.

Na kult Božského Srdce Ježíšova byl při tomto putování položen zvláštní důraz

Víru v Polsku oživuje a velmi podporuje úcta k Nejsvětějšímu Srdci a k Panně Marii. Stalo se tak na základě zasvěcení lidského rodu Nejsvětějšímu Srdci, které vykonal můj předchůdce Lev XIII. poprvé právě před sto lety. Lidstvo potřebuje vstoupit do nového tisíciletí s důvěrou v milosrdnou Boží lásku. To je možné jen tehdy, když se obrátíme ke Kristu, Spasiteli a nevyčerpatelnému zdroji života a svatosti.

Synovské city Poláků vůči Královně, nejsvětější Panně Marii

A co říci o synovských citech, které moji rodáci chovají ke své Královně, nejsvětější Panně Marii? V Lichni jsem posvětil velkou novou svatyni jí zasvěcenou a v několika městech, včetně mého města rodného, jsem korunoval milostné obrazy. V Sandoměři jsem slavil mši svatou ke cti Neposkvrněného Srdce Panny Marie.

Chtěl bych dále připomenout milá modlitební setkání v Elku, Zámostí, Varšavě-Praze, Loviči, Sosnovci, Glivicích a mých rodných Vadovicích. A také svou návštěvu v klášteře Wigry.

(Pokračování na str. 4)

Tři podmínky

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Kdo má, tomu bude dáno

Tvůj Pán a Spasitel přednesl své velké podobenství o rozséváči a nyní si tě dnes přizval mezi své vyvolené, kterým je dáno znát tajemství nebeského království. Vážíš si daru, že můžeš být účastníkem toho, po čem marně toužili mnozí proroci a spravedliví? Využij této příležitosti a zkoumej samu sebe, zda opravdu jsou blahoslavené tvoje oči, že vidí, i tvoje uši, že slyší.

Tě cti se ti dostává, protože tvá duše má být úrodnou zahradou, se kterou Ježíš počítá, aby mohl rozmnožit svou setbu. Měla bys být vždy připravena jako zúrodněná a zkyplená zavlažená půda přijmout vzácná semena ukrytá v Božím slově. Ona totiž nejsou určena jen tobě. Nebeský hospodář očekává, že z tvého výnosu bude moci obdařit semenem rozséváče a chlebem toho, kdo jí. Ti, kteří jsou svěření tvé péči, pravěm čekají na užitek z Pánovy setby.

Ježíš uvádí tři podmínky, které je třeba splňovat, aby semeno přineslo hojný užitek. Především je třeba Boží slovo opravdu slyšet.

Je tvou starostí být vždy tak připravena, abys byla schopna jej zaslechnout, kdykoliv Pán k tobě mluví? Nečekej, že jeho slovo musí být tak hlasité, aby překřičelo všechny falešné hlasy, kterým dovoluješ, aby tak snadno zaplavily tvou duši.

Který hospodář by dovolil, aby na jeho pečlivě připravenou půdu kdokoliv jen tak volně rozhazoval semeno kdejakého plevele? Uvažuješ o tom, co všechno dovoluješ zasívat do svého srdce, zvláště když člověk nepřítel teď už ani nemusí chodit tajně v noci⁽¹⁾, aby zasel plevel do pšenice, když mu všude ochotně otevírají své dveře a bezstarostně se baví tím, jak se je kolem sebe jedovatě hloží?

Druhou podmínkou je, abys jeho slovům rozuměla. Především mysl na to, čím musí začínat tvé porozumění. To, co potřebuješ pochopit, není ovšem ihned jejich nejhlubší smysl, ale to, že jsou to slova nesmírně a nenahraditelné ceny, která je pro tebe ukryta v tomto Božím daru. Že je jako poklad, pro který stojí za to obětovat bez váhání všechno ostatní. Jestliže však nechápeš právě tuto cenu, protože je ti ještě skryta, a jsi proto ochotna tato slova odložit, pohodit na okraj cesty, protože ti při prvním

pohledu připadají nezajímavá, ne dost moderní a nepopulární, nabízíš tak nepříteli, aby ti je vyrval, odnesl a nadobro, možná již nenahraditelně tě o ně připravil.

Jestliže tě chce Ježíš svým slovem proměnit, může k tomu dojít, až dovolíš jeho setbě, aby v tobě skutečně začala klíčit a zrát. Semeno, které v sobě chová třeba ten nejkrásnější květ a plod, je samo o sobě více než prosté a nevyvolává pozornost svým půvabem a krásou. S Božím slovem tomu bývá nejinak. Nepodceňuj Boží slovo, jestliže tě nezaplavilo okamžitým nadšením. Nespolehej na to, že tě každé Ježíšovo slovo musí okamžitě přivést k radostnému úžasu nebo dokonce k vytržení.

To nejdůležitější, co potřebuješ pochopit, je toto: že máš přijímat Ježíšova slova nikoliv pro ta slova sama nebo pro cit, který v tobě vyvolají, ale jedině pro samotného Ježíše, a to i tehdy, když v nich zatím ještě nenacházíš nijaké zalíbení.

Třetí Ježíšovou podmínkou je, abys také nesla úrodu. Tím, že jeho slovo uslyšíš, se ještě nezměníš. Stejně tak náhlé vzplanutí, které tu a tam pocítíš, neznamená ani opravdové pochopení, ani skutečné obrácení. Umožni proto nejdříve, aby v tobě jeho semeno vyrašilo, dopřej Rozséváči čas, aby poželhal tomu, co zasel. *Kdo má* tuto důvěru a tuto trpělivost, *tomu bude přidáno*, takže bude moci pochopit i to, co se zdálo nejdříve nepochopitelné: Ježíši, věřím ti, věřím ti nikoliv proto, že jsem pocítila, jak velice mi tvoje slovo vyhovuje, ale věřím ti, protože ti zcela důvěřuji. Věřím nikoliv proto, že jsem pochopila. Naopak, **věřím, abych pochopila**, abych do hloubky poznávala, co ode mne žádáš, aby ve mně dozrála tvá vůle. Znam svou nestálost, a proto nechci spoléhat na to, co se mi líbí, ale na víru, že je to tvá vůle. Pomáhej mi, aby zárukou své pravdy nebylo moje nadšení, které ve mně náhle vzplálo, ale abys pro mě zárukou své pravdy byl ty sám, neboť *kudy ty procházíš, prýští hojnost*⁽²⁾. Věřím ti a prosím tě, *uzdrav mě, pomoz mi udělat i ten krok, který moje přirozenost nechápe a před kterým se vzpírá, protože mé srdce je zatím obrostlé tukem. Připrav si mou zemi a rozmělni mé hroudy tak, abych vydala takovou úrodu*⁽³⁾, jakou ode mne očekáváš.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Mt 13,25

⁽²⁾ resp. žalm 65

⁽³⁾ srov. tamt.

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 55,10–11

Toto praví Hospodin: „Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svlažuje zem a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdařuje semenem rozséváče a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyšlo z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

2. čtení – Řím 8,18–23

Bratři! Jsem přesvědčen, že utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás.

Celé tvorstvo nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě. Vždyť tvorstvo bylo podrobeno nicotnosti, ale ne z vlastní vůle, nýbrž kvůli tomu, který ho podrobil. Zůstala však tvorstvu naděje, že i ono bude vysvobozeno z poroby porušení a dosáhne svobody ve slávě Božích dětí. Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí až doposud. A není samo. I my, ačkoliv už máme první dary Ducha, i my sami uvnitř nařikáme a očekáváme své přijetí za syny, vykolení našeho těla.

Evangelium – Mt 13,1–23

Ježíš vyšel z domu a sedl si u moře. Tu se u něho shromáždilo velké množství lidu. Proto vstoupil na loď a posadil se. Celý zástup stál na břehu. A mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Jeden rozséváč vyšel rozsévat. A jak rozséval, padla některá zrna na kamenitou půdu, kde neměla mnoho prsti; hned sice vyklíčila, protože neležela v zemi hluboko, ale když vyšlo slunce, spálilo je, takže uschla, protože nezapustila kořeny. Jiná zrna zase padla do trní; trní vzešlo a udusilo je. Jiná však padla na dobrou půdu a přinesla užitek: některá stonásobný, jiná šedesátinásobný, jiná třicetinásobný. Kdo má uši, slyš!“ Učedníci přistoupili k Ježíšovi a zeptali se: „Proč k nim mluvíš v podobenstvích?“

On odpověděl: „Vám je dáno znát tajemství nebeského království, ale jim to dáno není. Kdo má, tomu bude dáno, a bude mít nadbytek. Ale kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Proto k nim mluvím v podobenstvích, protože vidí, a přece nevidí, slyší, a přece neslyší, ani nerozumějí. Plní se na nich Izaiášovo proroctví:

„Budete stále poslouchat, a neporozumíte, ustavičně budete hledět, a nevidíte. Otupeklo totiž srdce tohoto lidu. Uši mají nedoslýchavé a oči zavřeli, aby očima neviděli, ušima neuslyšeli, srdcem neporozuměli a neobrátili se – a já je neuzdravil.“

(Pokračování na str. 6)

Před milostným obrazem Čenstochovské Panny

Před odjezdem jsem poklekl před milostným obrazem Čenstochovské Panny na Jasné Hoře: byl to okamžik velkého duchovního pohnutí. Jí, »Svaté Panně, která chrání jasnou Čenstochovou« (srov. Mickiewicz), jsem obnovil zasvěcení svého života a svého peterského úřadu; zasvětil jsem jí Církev v Polsku a na celém světě; vyprošoval jsem od ní drahocenný dar míru pro lidstvo a solidaritu mezi národy.

Morální principy politiky a etické hodnoty demokracie

V průběhu své cesty jsem měl možnost opakovaně vzdávat díky Bohu za transformace, které se uskutečnily v Polsku v posledních letech ve jménu svobody a solidarity. Učinil jsem tak v Gdaňsku, městě a symbolu hnutí Solidarita. Učinil jsem tak především ve vystoupení před parlamentem Polské republiky, kde jsem připomněl pokojnou válku z osmdesátých let a zvrát v r. 1989. Morální principy z této doby musí pokračovat a inspirovat politický život, protože demokracie se zakládá na solidních etických hodnotách: rodině, lidském životě, práci, výchově a péči o slabé. Právě v těch dnech, kdy se obměňoval evropský parlament, jsem se modlil za »starý« kontinent, aby mohl být nadále majákem civilizace a autentického pokroku, aby znovu objevil své duchovní kořeny a plně zúročil schopnosti národů, které jej utvářejí od Uralu až po Atlantik.

Dále ve dvou setkáních s akademickým světem, v Toruni a ve Varšavě, mi bylo dáno vynést na světlo, jak se zlepšily vztahy mezi Církví a vědeckými centry k velkému vzájemnému prospěchu. Nemohu zapomenout na modlitbu v Radimi-

nu na památku války v r. 1920 a na »Zázrak z Vistoly«.

Pokrok se nesmí uskutečňovat na úkor chudých

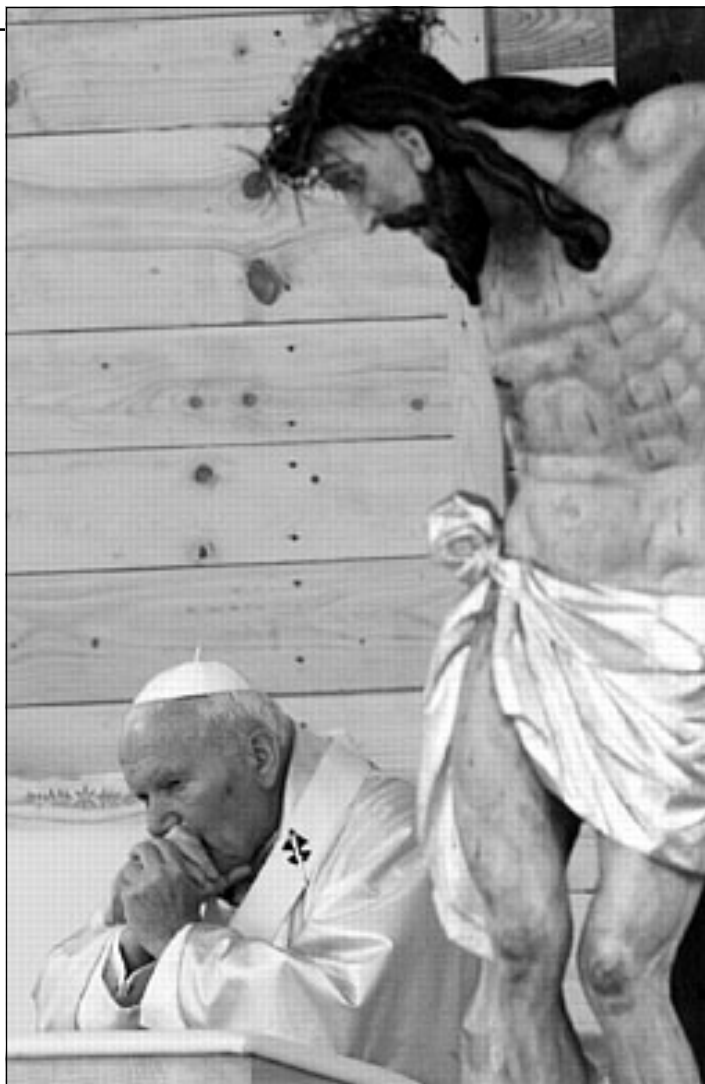
Za jiných okolností jsem pak pozvedl hlas na obranu osob a skupin sociálně nejslabších: Církev tím, že uskutečňuje díla lásky, podporuje spravedlnost a solidaritu a následuje tak příklad světců jako královny Hedviky a Alberta Chmielowského, kteří jsou příkladem toho, jak se podělit s těmi nejubožšími. Pokrok se nemůže uskutečňovat na úkor chudých ani na úkor vrstev ekonomicky slabších, ale ani na úkor životního prostředí.

Církev nabízí svůj podíl na komplexním rozvoji národa

Nechyběla příležitost zdůraznit, že Církev nabízí svůj podíl na komplexním rozvoji národa především formováním svědomí. Církev je tu proto, aby hlásala evangelium, to znamená, aby zvěstovala všem, že *Bůh je láska*, a dosáhla toho, aby jej každý mohl potkat. Druhý plenární synod obnovil tento úkol vytyčený II. vatikánským koncilem ve světle znamení doby a volá všechny věřící k velkodušné spoluodpovědnosti.

Nezbytnost jednoty Církve se týká všech

Evangelizace je nemyslitelná, jestliže se jako křesťané navzájem nemilujeme podle Kristova příkazu. V Sedlcích a ve Varšavě v rámci připomínky blahoslavených mučedníků Podlesi jsem prosil společně s řeckokatolickými věřícími o překonání rozdělení druhého tisíciletí. Toužil jsem navíc po setkání s bratry jiných vyznání, aby se »upevnil svazek jednoty«. Při společné ekumenické liturgii v Drohyčíně se spojili pravoslavní, luteráni a jiné nekato-

Ano, chválíme tě, Bože, za svatou Církev postavenou na Kristu jako úhelném kamenu, na apoštolech, na mučednících...
Jan Pavel II.

lické církve. Všichni pocítíme potřebu jednoty Církve: musíme pracovat na jejím úplném uskutečnění, připraveni uznat své viny a vzájemně si odpustit.

Ráno posledního dne pouti jsem slavil Eucharistii v katedrále na Vavelu. Tak jsem se rozloučil se svým milovaným městem Krakovem a mohl jsem děkovat Bohu za tisíc let této arcidiecéze.

Opakuji s vámi Te Deum laudamus...

Nejdražší bratři a sestry, chvalme spolu Pána za tyto dni milosti. Opakuji dnes s vámi *Te Deum laudamus...*! Ano, chválíme tě, Bože, za svatou Církev postavenou na Kristu jako

úhelném kamenu, na apoštolech, na mučednících a rozšířenou do všech koutů země. Velebíme tě zvláště za Církev, která je v Polsku, bohatou vírou a skutky lásky.

Chválíme tě, Maria, Matko Církve a Královno Polska. Zapojena tajemným způsobem do tajemství vtělení pomáhej svému lidu prožívat s velkou vírou Velké jubileum a přispěj svou pomocí těm, kteří se k tobě utíkají ve svých těžkostech. Pomoz každému z nás, aby přijal nepamíjející skutečnost: víru, naději a lásku. Pomáhej nám, Matko, žít láskou, která je největší ze všech ctností, protože *Bůh je láska*.

*L'Osservatore Romano,
25. 6. 1999,
překlad -lš-*

Ostatky na Tibeře

Na letošní rok připadá 1000. výročí kanonizace sv. Vojtěcha. Tento český světec je také hlavním patronem Polska. Ostatky světce jsou však nejen u nás a v Polsku, ale také v Římě na ostrově *Isola Tiberina*.

Podle tradice ostrov vznikl za vzpoury proti králi Tarquiniovi. Vzbouřený lid svrhl do řeky obilí, které tyran nashromáždil. V tom místě se pak nánosy časem vytvořil ostrov. Na ostrově byla vybudována pohanská svatyně boha Eskulapa, bůžka v podobě hada, který byl s náležitými poctami přivezen až z Egypta. Dnes je z této svatyně kostel sv. Bartoloměje apoštola. V jedné z kaplí tohoto koste-

roval Boleslav. Ostatky byly uloženy v právě budovaném kostele na tiberském ostrově. Podle kronikářských zápisů stavbu financoval Ota III. Byly zde shromážděny ostatky i jiných svě-

Bachman – rekonstrukce portrétu sv. Vojtěcha podle jeho lebky

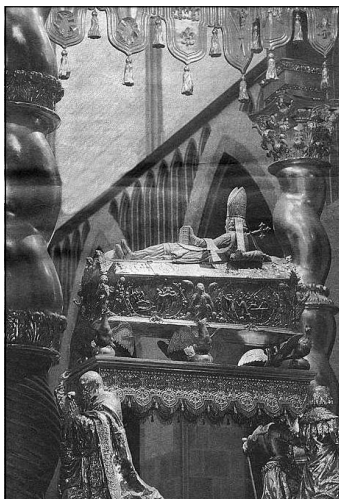
ců: sv. Pavlína, biskupa z Noly, sv. Sabina, biskupa ze Spoleta, svatých jáhnů a mučedníků Exuperance a Marcela. Své místo zde našly i ostatky sv. Bartoloměje, které císař přivezl do Říma z Beneventu s úmyslem, že je

Studna u sv. Bartoloměje

la, zvané Mlynářská, jsou pod oltářem v mramorové schráně ostatky sv. Vojtěcha. V 11. století se kostel ještě nazýval *Ecclesia Sancti Adalberti*.

Jak se sem světcovy ostatky dostaly? Biskupství v Hnězdně bylo již 40 let po prvním křtu povýšeno na metropoli a biskupem se zde stal bratr sv. Vojtěcha Radim. V tom roce vyslal Boleslav Chrabrý do Říma poselství, jehož členem byl i biskup Radim jakožto metropolit. V témž roce navštívil Boleslava Chrabrého císař Ota III. Pozdě na podzim přijel císař do Říma a přivezl s sebou relikvii sv. Vojtěcha, kterou mu v Hnězdně da-

Hrob sv. Vojtěcha v Hnězdně

odveze do své země. Ale náhlá císařova smrt tyto plány překazila.

Sv. Vojtěch byl prvním patronem kostela. Druhým byl sv. Pavlín z Noly. Za pontifikátu

Poselství Královny míru

Drahé děti!

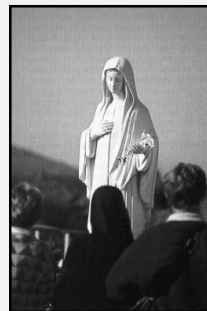
Dnes vám děkuji, že žijete má poselství a svým životem o nich svědčíte.

Děti, buďte silné a modlete se, aby vám dala modlitba sílu a radost. Jen tak bude každý z vás můj a já ho povedu cestou spásy.

Děti, modlete se a dosvědčujte svým životem mou přítomnost zde. Necht' je vám každý den radostným svědectvím Boží lásky.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu.

Medjugorje 25. 6. 1999

Hřích a jeho následky nejsou fatalitou...

Jméno Eva znamená „živá“, vždyť ona je matkou všech živých. Maria je nová Eva, Matka lidstva vykoupeného z hříchu a jeho následků. Následky hříchu známe: jsou to především nemoc a smrt, smutek a deprese, různice a nedostatek harmonie v lidských vztazích. Tedy pro svůj souhlas hadovi se Eva stala matkou nemocného lidstva, tělesné smrti, ale Panna svým „ano“ Bohu se stala studánkou spásy, tryskajícím pramenem života a důvodem radosti – pravoslavní ji nazývají „Radost všech radostí“.

Jakmile přijmeme Boží přítomnost, náš život se mění a stává se sám v sobě živým, i když částečným, i když nesmělým svědectvím, že hřích a jeho následky nejsou nezbytností.

Mariina přítomnost v jejich početných zjeveních, tato přítomnost, která se stává téměř stálou, nás proniká a naplňuje tou plností života a radosti, které jsou v ní, první „obnovené“ v životě.

Dnes jsme zváni k tomu, abychom si vážili každého dne zvlášť, abychom od probuzení děkovali Bohu za to, že nás Bůh miluje, a aby tato chvála pokračovala během celého dne radostným svědectvím. Bůh přebývá v naší chvále.

Bratr Efraim, „Pokyn“ k poselství Královny míru, 25. 6. 1999

Nezapomeňme poděkovat Pánu i jeho a naší Matce za těch právě dovršených osmnáct let její přítomnosti v Medžugorje!

(Pozn. překl.)

papeže Paschala II. (1099-1118) uvolnil sv. Vojtěch své místo sv. Bartoloměji. V polovině 12. století byl již tento apoštol hlavním patronem kostela. Památka sv. Vojtěcha ovšem nezahynula. Každý rok 23. dubna byly ostatky vystaveny k veřejné účtě. Po rekonstrukci kostela, kterou si vyžádala povodeň v r. 1558, byly ostatky sv. Bartoloměje, Pavlína a Marcela umístěny ve schráně pod oltářem, zatímco ostatky sv. Vojtěcha byly přemístěny do boční kaple. V lednu 1852 v přítomnosti komise pod vedením biskupa Ticiána byla schránka otevřena a byla v ní nalezena kromě ostatků listina z r. 1712 potvrzující totožnost

ostatků sv. Vojtěcha. Relikviář byl opatřen nápisem *Corpus Sancti Adalberti Mart.* a umístěn pod oltářem v Mlynářské kapli. Když byly v r. 1923 v Hnězdně ukradeny ostatky sv. Vojtěcha, Pius XI. na prosbu kardinála Hlonda věnoval Polsku paži sv. Vojtěcha. Tak se část ostatků, které Boleslav Chrabrý věnoval Otovi III., vrátila po necelých 1000 letech zpět do Hnězdna. V kostele sv. Bartoloměje jich zůstala jen malá část.

V kostele je také malá zděná studna u stupňů hlavního oltáře. Na ní je reliéf sv. Vojtěcha. Je to nejstarší zobrazení tohoto českého a polského patrona.

Lucián Kamiński SDB

Bůh mezi námi pořád dělá zázraky

Svědectví o působení Boží milosti

Nejdřív vypráví paní B...

Od svatby jsem praktikovala víru pravidelně, ale – jako mnoho jiných – bez zvláštní horlivosti. Přesto jsem měla velkou úctu k Matce Boží, protože můj otec se po vroucí modlitbě k Marii uzdravil po velmi těžké operaci. Po našem sňatku v roce 1982 jsem však chodila na mši svatou jen o velkých svátcích. Přizpůsobila jsem se tím svému muži.

K první změně došlo, když jsem se dověděla, že moje o 11 let mladší sestra přestoupila i se svým nastávajícím ke svědkům Jehovovým. Byl to pro mne velký šok... a měla jsem tuto zprávu oznámit rodičům. Tehdy jsem se upnula k Panně Marii a objevila jsem kousek ráje na zemi: poutní místo San Damiano. Byla tam moje tchyně a půjčila mi knížku, ze které jsem San Damiano poznala blíže. Stále víc ve mně rostla touha toto místo navštívit. Když jsem o tom mluvila s manželem, neřekl nic, ale nijak nesdílel mé představy. Nakonec jsem slíbila, že tam s dětmi pojedou.

Jela jsem tam pochopitelně kvůli sestře a švagrovi, kteří byli právě oddáni na úřadě. Zvolila jsem měsíc květen, měsíc Mariin. V San Damiano jsem objevila víru; vrátila jsem se k Eu-

charistii. Můj život se úplně změnil. Po návratu jsem se cítila osamělá. Ano, tenkrát měl náš život daleko k harmonickému manželství a šlo to z kopce den ze dne. Oba jsme pracovali, ale každý v jinou dobu, takže jsme se vídali skoro jen v předsíni.

Zřídila jsem v jídelně modlitební kout a nenapadlo mi, že by to mého muže mohlo rušit. Modlila jsem se s dětmi i v jeho

...to se stalo mezi 12. a 13. hodinou, tedy v té době, kdy měla má žena v zahradě v San Damiano, 1000 km odtud, ten mimořádný zážitek...

přítomnosti, ale to jej vyprovokovalo k výbuchům hněvu. Rodinný život byl stále horší. Tak to šlo od r. 1991 do 1993. Každý rok v květnu jsme s přáteli putovali do San Damiana.

V r. 1992 se po mariánské promluvě v našem společenství stala s mým mužem přece jen nějaká změna. O Velikonocích jel s přáteli do San Damiana. Tehdy jsem byla plná naděje, ale po návratu to bylo ještě horší. Zeptal se mě: „Kdy se rozvedeme?“ Bylo to peklo.

V roce 1993 se situace dále zhoršila. Už jsme se nesnášeli; doma to bylo velmi těžké. Od

července se mnou můj muž mluvil jen proto, aby mě osočoval. Děti řekly, že bychom se měli odstěhovat, ale já jsem v hloubi duše cítila, že ho nemohu opustit. Můj muž už neměl matku a já jsem v těžkých chvílích chodila k jejímu hrobu a slíbila jsem jí, že jejího syna neopustím.

Bylo to však tak těžké, že jsem jednou večer zavolala panu

Sorinovi, organizátoru poutí. Řekl mi: „Když mi voláš, tak proto, že se něco děje; za tři dny jedu do San Damiana, tak sbal kufr a pojed' s dětmi...“

Vyrazili jsem tedy tajně všichni tři do San Damiana, manželovi jsme nic neřekli. Nechala jsem muži dopis, kde jsem mu sdělila, že budu pár dní pryč, abych se uklidnila. A připojila jsem: „Až se vrátím, přála bych si, abych Tě našla klidnějšího, a doufám, že spolu budeme moci mluvit, abychom se dohodli.“ Byla jsem tak zoufalá, že jsem prosila přátele, aby se přestali modlit, protože jsem měla dojem, že je tím hůře, čím víc jsme se modlili. Naštěstí mě moji přátelé neposlechli a podpořili mě.

V San Damianu se nám vedlo dobře, ale měla jsem obavy, co bude doma. Zavolala jsem tedy své matce a dověděla jsem se, že můj muž se vzteká jako čert. Návratu jsem se velice bála. Přesto jsem prožila dobrou pout' v míru a s pokojem v srdci jsem se vrátila domů. Když jsem vstoupila, jeho první slova byla: „Mohla jsi zůstat tam, kdes byla. Je mi tu dobře samotnému, nepotřebuji vás.“ Odpověděla jsem jenom, že moje mís-

to je vedle něho a u dětí. Pak jsme šli spát.

Další den se mnou nemluvil, jen trochu s dětmi... Večer, když jsme se uložili, jsem se modlila k Panně Marii. A on mě vzal za ruku, objal mě, ale nic neřekl. A po dvou letech se vrátil pokoj. Pozvolna se pokoušel vydat se v nitru na cestu s našimi přáteli. I jich se ptal, chtěl vědět mnohé, ale všechno, co jsem řekla já, bylo v jeho očích jen špatné.

Koncem roku 1994 jsem dostala od Terezy a Kristiána kazetu s písněmi o svaté Rodině. Ale jak jsem je měla poslouchat, aby to mého muže nerozčilovalo? Řekla jsem: „Panno Maria, o to se musíš postarat ty.“ Pustila jsem kazetu, a když už písně chvilku zněly, začal si můj muž s nimi pobrukovat a najednou se zeptal: „Kdo to zpívá? Co je to za kazetu?“ Něco jsem mu vysvětlila. Řekl: „Cítím, jak mě to vnitřně uklidňuje; nechápu to, to nejsou písničky, které normálně posloucháme v rádiu; je to úžasné, je to prostě krásné!“ V hloubi srdce jsem opakovala: „Díky, Maria!“ Bylo to jako malý příslib naděje. A všimla jsem si také, že můj muž poslouchal kazetu sám, když jsme nebyli doma.

V květnu 1995 jsem, jako každý rok, jela s dětmi do San Damiana. Můj muž byl stále přístupnější, nechal mě jet s modlitební skupinou, kterou jsme v našem společenství založili. Vezla jsem si do San Damiana mnoho intencí modlitby, ale už jsem se nechtěla modlit za něho, řekla jsem Panně Marii: „To by člověk musel přestěhovat horu. Já jeho obrácení tady na zemi už asi nezažiji.“ Byla jsem ještě stále úplně sama a už jsem na něho přestala myslet.

V neděli mi při růženci v 11 hodin nebylo dobře. Zúčastnila jsem se od 12 do 13 hod. průvodu v zahradě, ale najednou se mi udělalo velice špatně; už jsem necítila nohy ani ruce. Přesto jsem šla dál, ale strašně mě

LITURGICKÉ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

Ale blahoslavené jsou vaše oči, že vidí, a vaše uši, že slyší. Amen, pravím vám: Mnoho proroků a spravedlivých toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli.

Vy tedy poslyšte, jaký je smysl podobenství o rozsévači. Když někdo slyší slovo o (Božím) království a nechápe, přijde ten Zlý a obere ho o to, co bylo v jeho srdci zaseto: to je ten, u kterého bylo zaseto na okraj cesty.

Na skalnatou půdu bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a hned ho s radostí přijímá, ale nemá v sobě kořen a je nestálý. Když pak pro to slovo nastane soužení nebo pronásledování, hned odpadne.

Do trní bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší, ale světské starosti a záliba v bohatství slovo udusí, takže zůstane bez užitku.

Do dobré půdy bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a chápe, takže přináší užitek, a vydá jeden stonásobný, druhý šedesátinásobný, jiný třicetinásobný.“

to namáhalo a nechápala jsem, co se mi stalo. Bylo tak horko... nesnáším vedro, ta únava... byla jsem úplně bílá. Nemohu to vysvětlit, ale bylo to velmi zlé. Děti měly o mne velký strach. Sestřenice mi řekla: „Sedneme si na trávu.“ Ale já jsem odpověděla: „Ne, budu se dál modlit růženec, až do konce; Ježíš šel až do konce.“ Když jsme na konci růžence přišli k prameni, posadila jsem se, už jsem doopravdy nemohla. Byla jsem jak hadrová panna: slyšela jsem, jak se lidé modlí. Pak, když Matka Boží žehнала, má nevolnost najednou úplně zmizela.

Zbytek pouti proběhl bez únavy, v klidu a nevysvětlitelném stavu štěstí. Vůbec jsem nechápala, co se stalo. Cestou domů se autobus zastavil v Paříži. V Rue du Bac jsem řekla v kapli zázračné medailky: „Díky, Maria,“ ale nevěděla jsem za co. Blízko Chartres nám řekli, že budeme doma asi o hodinu dříve. V tom okamžiku jsem v hloubi duše věděla, že můj muž má chuť pro nás přijít, i když to vůbec neměl ve zvyku. A v srdci jsem velice silně cítila, že ho miluji a těším se na setkání s ním. Zavolala jsem tedy domů; nebyl tam. Pak jsem mluvila se svou matkou, která mi řekla, že muž je u svých příbuzných a připojila ještě, že byl na mši svaté...

Nechápala jsem dobře, co se stalo, ale čím víc jsme se blížili k Nantes, tím víc jsem se těšila, až zase uvidím manžela. Jak si to nešlo dohromady. Sestřenici jsem dokonce řekla: „V neděli se doma určitě něco stalo, ale nevím co.“

Když jsme přišli domů, šel syn za otcem, ale hned ke mně přiběhl zpátky a volal: „Mami, táta pláče!“

Shledání bylo úplně jiné než dřív; muž nás všechny objímal a ptal se, jestli jsme se měli na pouti dobře. Nechápala jsem... Vešli jsme tedy do domu a za chvíli nám řekl: „Musím vám něco říci.“ To, co zažil doma,

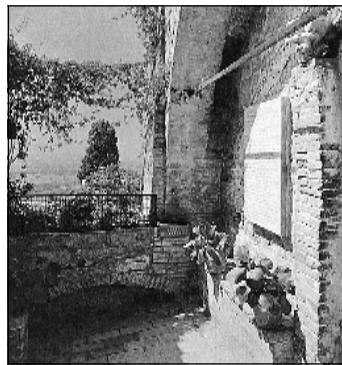
když jsem byla v zahradě v San Damianu.

Tolik paní B...

A teď svědectví pana B...

Je to přímo úžasné a obtížné, slyšet, co vypráví moje žena. Jsem velmi dojatý, je to, jako by se to stalo včera. Je to báječné, protože jen nebe ví, co se onoho dne stalo: být dotčen milostí – to nikdo nedokáže vysvětlit; je to nadpřirozené.

Manželka mluvila o modlitebním koutku, který zařídila v jídelně. To bylo v době, kdy se nám vedlo velmi špatně. Nemohl jsem to snést, tento koutek; ubíral mi vzduch k dýchání. A měl jsem ho pořád před očima a byl jsem z toho tak rozčilený, že jsem ho jednou, když byla žena na pouti v Itálii, prostě sbalil do krabice a strčil do nejzazšího koutu v našem domě. Až teď si uvědomuji vliv Zlého.

Zahrada sv. Kláry v San Damiano

Ale mluvmе o oné neděli, 6. května 1995. Před polednem jsem byl v zahradě, a najednou jsem cítil, že mě něco volá domů.

Cítil jsem to skutečně jako vnitřní výzvu vstoupit do domu a ocítl jsem se... na místě, kde předtím byl modlitební kout.

Co jsem tam zažil, to je šilenné. Stál jsem před obrazem Ježíšova srdce, před fotografií mé zemřelé matky, mých dětí a před malou soškou sv. Terezie, kterou jsem považoval za sochu Matky Boží. Vzal jsem to všechno a tiskl to s pláčem k srdci. Byl jsem jako připoutaný k tomuto místu a v srdci jsem přitom cítil, jako by mě láska strhávala. Toho dne do mého nitra

proudilo a vlnilo se v něm něco, čemu jsem nerozuměl: nesmírná láska, touha po odpuštění. Do svých 40 let jsem neplakal, měl jsem tvrdou náturu – a teď jsem plakal. Ne z bolesti, byly to slzy radosti. Hrnuly se jako z puštěného kohoutku. Celý život si to budu pamatovat: měl jsem košili úplně mokrou. A měl jsem dojem, že už nejsem na zemi.

To se stalo mezi 12. a 13. hodinou, tedy v té době, kdy měla má žena v zahradě v San Damiano, 1000 km odtud, ten mimořádný zážitek. Když jsme o tom mluvili, pochopili jsme. Byl to Duch svatý, který prostřednictvím svátosti manželství umožňuje toto společenství duší; jak důležité jsou svátosti!

Na druhý den jsem cítil v nitru novou výzvu: jít na mši svatou. Víte, chodil jsem na mši jen třikrát nebo čtyřikrát do roka. V tu neděli jsem utíkal k telefonu, abych se zeptal, v kolik je mše.

Šel jsem tam a zjistil, že jsem duchovně bez potavy. Má duše byla až do dne mého obrácení jako v zimním spánku. Od onoho dne nemohu postrádat nedělní mši svatou. Když odcházím od svatého přijímání, stává se mi často, že pláču jako v den svého obrácení. Je mi to trochu trapné, ale i jiní lidé mají to štěstí, že to prožívají podobně. Cítím, že svátosti jsou výživou mé duše.

Skutečně: nebe v naší době působí. Jistě, mluví se o mnoha špatných věcech, které dnes na neštěstí prožívá mnoho mladistvých, ale jsou i úžasné věci. Všechno to velmi silně vnímám a nebudu mlčet, ani kdyby mě rozsekali na kusy.

Není to vždycky snadné. V práci mi říkají, že jsem v nějaké sektě. Ale to kolegům nezalívám a doufám, že jednou pochopí. „Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro mé jméno,“ říká nám Ježíš v evangeliu.

Co se mne týče, nikdy nebudu mít dost času na to, abych poděkoval za všechno, co jsem přijal. Den mého obrácení se

Křížová chodba a zahrada v San Damiano

skutečně stal dnem mého narození. Předtím jsem byl jako mrtvý, ale měl jsem štěstí, že se mne dotkla milost.

„Proste a bude vám dáno,“ ale já jsem nemohl prosit. Bloudil jsem ve tmě, a kdyby se manželka s dětmi za mě nebyla tolik modlila, jistě bych se dostal na scestí, jako dnes tolik lidí. Jiní se za mne modlili a já jsem byl zachráněn. Rodina mě zachránila. Základem všeho je modlitba. Když vidíme všechny ty rozvody, bolí to. Proč jsme byli zachráněni před tímto neštěstím? Je to snad společenstvím svatých? Pevně v to věřím.

Teď už dopředu trochu zaskoušíme nebe. Myslím, že nepřeháním, i když vidíme, co se děje kolem nás. Také máme ve svém rodinném životě normální potíže. Naše děti jsou ještě mladistvé, se všemi problémy, které to s sebou přináší...

Máme důvěru, díky jednotě, kterou jako manželští partneři máme. Modlitbou můžeme přenášet hory. A před třemi roky jsme se vydali na cestu. Bůh nedělá všechno najednou, z dneška na zítřek, a mnohdy je to těžké, ale rád bych řekl, že dobrý strom se pozná podle svého ovoce.

Mohu tedy dosvědčit, že se nám jakoby otevřelo nebe. To uzdravuje, je to zázračné.

Pan B...

Maria heute, 4/99

Svědék muk a zmrtvýchvstání

Turínské plátno je historicko-vědeckým unikátem. Boží Prozřetelnost nám uchovala do dnešních dnů neocenitelnou relikvii, aby vědecký výzkum tohoto neobvyklého a mlčenlivého svědka vyzval lidstvo k obrácení.

Přísná vědecká metodologie potvrzuje, že lněné plátno, jakým je Turínský rubáš, je s naprostou jistotou pohřebním plátnem z Kristových dob, že v něm bylo zavínuto mrtvé tělo neobyčejné krásy a fyzické dokonalosti a že na tomto těle byl proveden výrok o ukřižování tak, jak to popisují evangelia.

Krev v Turínském plátně

Mezinárodní odborníci soudní medicíny, patologické anatomie a kriminologie jednoznačně potvrdili, že do plátna byla zavínuta lidská mrtvola. Člověk, který byl do něho zavínut, byl již mrtvý. V letech 1978-1982 byly v krvavých skvrnách plátna objeveny produkty biochemického rozpadu hemoglobinu lidské krve skupiny AB. Pozornost zasluhuje objevení krevního séra, jež tvoří aureolu kolem stop sraženin (důsledek scvrkávání krevní sraženiny), kterou není vidět pouhým okem. Byla odhalena teprve po použití ultrafialového záření, ve kterém krevní sérum samovolně svítí žlutou barvou. To dokazuje, že tělo bylo zavínuto krátce po tom, co bylo zraněno.

Na rozdíl od krve na jiných starodávných plátnech nejsou skvrny na TP temně hnědé, nýbrž mají barvu vybledlého slézu (bledý karmin s fialovorůžovým odstínem). To je způsobeno přítomností aloe, myrhy a bilirubinu. Podle prof. L. Go-

Rekonstrukce ran po bičování

nellio musely rány na Ježíšově těle obsahovat částky mechanicky rozbitých červených krvinek. **Osoba, která krvácela takovým způsobem, musela být ukrutně bičována důtkami, jaké používali Římané.** Krvavé skvrny TP mají zcela zřetelné obrysy, jsou čisté a nerozmazané. To znamená, že plátno z těchto ran nebylo strženo, ale bylo odděleno »ideálním způsobem«. **To nám napovídá nadpřirozený jev zmrtvýchvstání, při kterém oslavené tělo proniklo přes plátno, které pak kleslo na hrobní lavici.**

Vzhled ukřižovaného Vykupitele na Turínském plátně je originálním dokumentem utrpení Páně, jak je známe z popisu evangelistů.

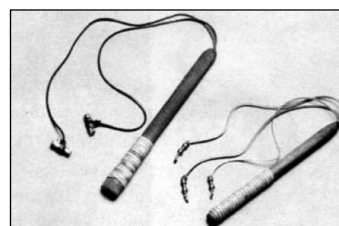
Sakrální umění středověké Evropy se pokoušelo představit si ukřižovaného Ježíše podle skoupých podrobností obsažených v evangeliích a podle fantazie umělců. Vytvořila se například představa trnové koruny v podobě věnce podle vzoru korun evropských králů, dlaní proražených hřeby, probodeného levého boku nebo dřevěné stupačky pod nohama ukřižovaného. **Skutečné podrobnosti Kristova ukřižování mohly být odhaleny teprve v našem století na základě Turínského plátna.**

Kristovo utrpení začalo již v Getsemanské zahradě. Evangelista Lukáš informuje: *Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krůpěje krve* (Lk 22,44).

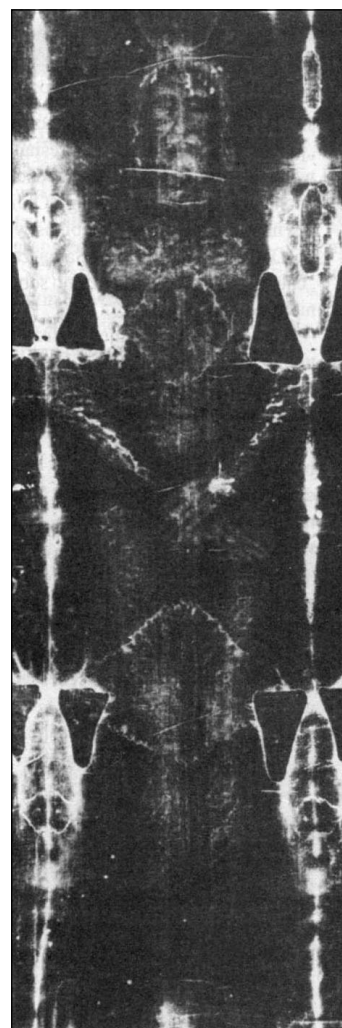
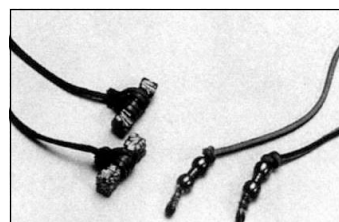
Podle názoru lékařů krvavý pot mohl být důsledkem stresového duševního utrpení mladého člověka (do 40 let). Ježíš pro-

žil tzv. »histaminový otřes«, který vyvolává zvýšení propustnosti stěn krevních cév, které hustě oplétají potní žlázy, a to způsobilo pronikání krve do potu. **Byl to duševní proces trvající kolem dvou hodin, ve kterém se střídaly stavy stresu a relaxace.** V období stresu krev odtékala z hlavy do břišní krajiny a vyvolávala mdloby, ve chvílích relaxace se krev prudce tlačila do hlavy a vyvolávala jev »pronikání« červených krvinek do potních žláz a odtud se spolu s potem vylučovaly na povrch kůže. Tak Bůh z lásky ke každému člověku bez výjimky vzal na sebe naše nemoci... *byl proklán pro naši nevěrnost a zmučen pro naši nepravost* (Iz 54,4-5).

Mezi zajetím a bičováním byl Kristus bit při různých příležitostech především pěstí do tváře. Bití a plivání do tváře bylo u Židů hanebným způsobem ponižování člověka za rou-

hání. Podle jejich názoru Ježíš se dopustil největšího rouhání, protože jako pravý člověk tvrdil, že je pravý Bůh (srov. J 5,15; 8,58-59;14,8-10). Především po výslechu u Aná-

še byl na zbytek noci uvržen do žaláře v Kaifášově paláci, kde zakusil velká ponižování, fyzické týrání a posměch.

Římské bičování (flagrum romanum) bylo trestem tak krutým, že římské právo zakazovalo použít je u římských občanů. Bičování buď předcházelo ukřižování, nebo bylo trestem samo o sobě. Odsouzceným byly vyměřeny desítky ran, při čemž mnoho z nich exekuci nepřežilo a na místě zemřeli. Pokud mělo následovat ukřižování, byl počet ran omezen asi na dvacet, aby odsouzenec mohl dojít s křížem na místo popravy. Pilát, který choval k Ježíši určitou, byť lhostejnou náklonnost, nechtěl jeho smrt a řekl: *Dám jej zbičovat a pak jej propustím* (Lk 23,16). Tím byl vlastně Pán odsouzen na nejhorší druh bičování (tzv. stacionární) na vězeňském dvoře Anto-

niovy pevnosti a po něm měl být propuštěn!

Rozkaz k bičování obdržel setník, který tím pověřil kohortu syrofenických a samařských žoldáků. Byli to **zavilí nepřátelé Izraele**. Ježíš byl tedy bit nejen jako běžný odsouzenec, ale s umocněnou nenávistí jako představitel vyvoleného národa, který tito vojáci nenáviděli.

Kovové dűtky s dvěma nebo třemi řemeny prorážely svalstvo až na kost a drtily krevní oběh mezi žebry. To mělo za následek četná zranění hrudníku a změny v dutině plicní a srdeční. Po tomto bičování utrpěl Ježíš těžký poúrazový šok a značné krvácení, což také urychlilo jeho smrt na kříži. (Srov. Mt 15,44)

Ježíše přivázaného k nízkému sloupu bili dva vojáci. Zkoumáním stop po ranách patrných na TP dokonce ukazují, že jeden z vojáků byl vyšší postavy. Celkový počet ran podle TP je asi 120. Rány dopadaly na celé tělo od šíje přes záda až k patám. Na přední části těla je ran méně. Výrazně méně je jich kolem srdce. Lékaři se shodují, že kdyby se rány tomu místu nevyhýbaly, Ježíš by zakrátko zemřel na zánět osrdí. Bičovatelé však neměli zájem na předčasné smrti Odsouzence.

Po bičování vojáci zvedli Krista ležícího v kaluži krve a posadili ho, aby jej mohli urážet. Narazili mu na hlavu korunu upletenou z trnových větví. Koruna měla tvar turbanu a připomínala mitry východních králů.

Korunování odsouzenců nebylo obyčejem ani u Římanů, ani u Židů. Je to ojedinělý případ, zapsaný v evangeliu. Rány po korunování jsou patrné na TP. V žádném jiném popisu křížování nic podobného nenacházíme. TP dokazuje kolem 70 silně zakrvácených kulatých ran na hlavě. Na zátylku je vidět 8 ran, z nichž stékaly po krku potoky krve a slepily prameny vlasů. Krvavé rány je vidět rovněž na spáncích a na čele.

Rekonstrukce trnové koruny

Po rouhavé »korunovací« následovalo bití Spasitele po hlavě a po tváři. Jeho obličej zaznamenaný na TP vykazuje četné otekliny, zvláště na pravé straně tváře, a vytržení části vousu. Lékaři od začátku století se zabývali velkou kontuzí nosu a pravé

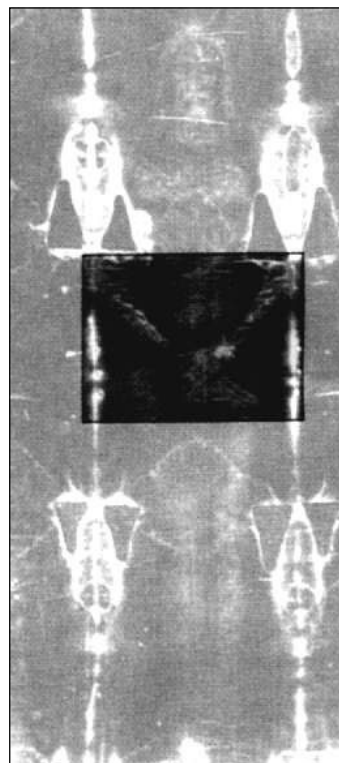
liční kosti. Teprve trojrozměrná reprodukce obličje, provedená fyziky v NASA v roce 1977, pomocí počítače ukázala, že nos byl odtržen od nosní kosti, což mohlo být podle názoru chirurgů způsobeno silným úderem tupého předmětu.

Zbičováný a trním korunovaný Ježíš se zachvěl, když mu na bedra vložili kříž. Kříž byl zhotoven z kmene stromu, kláda měla kruhový průřez a zapouštěla se do kamenného prstence osazeného ve skále na Golgotě. Váha klády byla 30-50 kg.

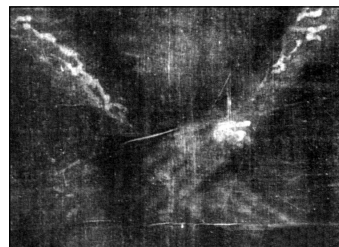
Odsouzenec spoutaného provazem provázelo asi 10 vojáků, kterým velel setník. Jeho úkolem bylo také ověřit smrt odsouzených. Cestou na Golgotu nebyl Ježíš dále bit, ale břemeno kříže překračovalo jeho síly. Na bedrech Spasitele jsou podle TP široké stopy odřenin od klády kříže. Zvláště na levé pleci je odřenina, která musela být velmi bolestná, protože kláda se opírala o obnažené tělo. Jelikož Ježíš byl ve stavu úplné vyčerpanosti, musel upadnout mnohokrát. Každý pád byl nesmírně bolestný. Lékařská analýza otisků nohou vykazuje velkou zhmožděninu levého kolena, kterým Ježíš jako by zbrzdil tíži břemene během téměř dvaceti pádů na kamennou dlažbu. Koleno pak již nebylo schopno plnit tuto funkci. Po každém pádu nutili vojáci kopanci Ježíše, aby se zvedl. Jeho stav v okamžiku pádu a neschopnost povstat mohly vyvolat obavy, že vojáci a zástup přijdou o podívanou na umírání samozvaného krále na kříži. Proto byl nakonec k nesení kříže přinucen *nějaký Šimon Cyrénský*. Když šel již bez kříže, pravděpodobně potkal svou plačící Matku a promluvil k jeruzalémským ženám.

Na Golgotě byl z něho stržen oděv. To obnovilo krvácení ran přischlých k tunice.

Poprava na kříži byla nejukrutnějším a nejvíce ponižujícím trestem otroků a vzbouřenců za nejhorší zločiny. Ke

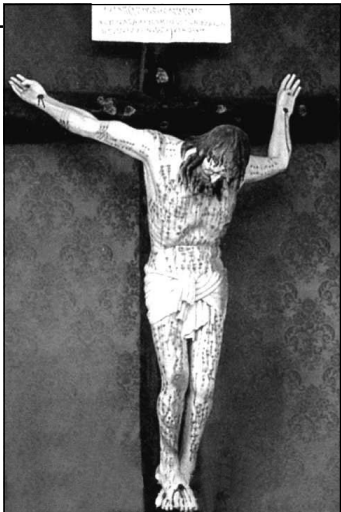
křížování se používaly provazy nebo hřeby, kterými se proráželo zápěstí v mezikostní Destotově skulině. Hřeb tak přetrhl tzv. *nervus medianus*, díky kterému můžeme pohybovat prsty.

Poškození tohoto nervu způsobuje bolest až k zešílení, vyvolává bezvládnost ruky a zkroutí palec dovnitř dlaně. Na obtiscích TP vidíme jen po čtyřech prstech, palce jsou skrčeny za nimi. To středověcí umělci nemohli vědět, proto zobrazují proražené dlaně Ukřížovaného.

(Pokračování na str. 10)

Po přibití rukou ke kládě byly přibity obě nohy tak, že zůstaly lehce pokrčeny, aby se umírající mohl vzpírat a tak se nadechnout. Hřeb prošel mezi druhou a třetí kostí chodidla. Na TP na otisku pravé nohy je vidět stopu místa, kudy pronikl hřeb, a kolem velkou krvavou ránu. Levou nohu není vidět, je patrný jen fragment paty, protože levou nohu nesl nárt pravé nohy a v této pozici ztuhla po Ježíšově smrti.

V oceánu utrpení se Spasitel vzpíral každou chvíli vzhůru, aby se mohl nadechnout. Musel přitom prožívat bolest proražených zápěstí i nohou s krutými křečemi systému svalstva. Když klesl dolů, dusil se pro nedostatek vzduchu a to hrozilo brzkým úmrtím. Jedině když se pozvedl vzhůru, mohl něco říct. Stopy ran a krve na ruce ukazují výrazně odlišné zatížení obou paží. Dokazuje to, že Ježíš se mohl pozvedávat jen na pravé ruce a pravé noze, protože levá ruka zůstala v důsledku proražení nervu bezvládná.

Příčinu Ježíšovy smrti již mnoho let analyzují experti lékařských věd. Popisy evangelií a výsledky průzkumu TP potvrzují, že Ježíš zemřel při vědomí a agónie netrvala dlouho. V současné době vyslovují specialisté názor, že smrt byla následkem úrazů, které utrpěl hrudní koš při bičování. Soudí se, že Ježíš

v okamžiku skonu byl v hlubokém nádechu, který podmiňoval vědomí a možnost promluvit. V okamžiku posledního vzepření Ježíš zvolal *Dokonáno jest* a při vědomí poručil svého ducha Otci. Posmrtné ztuhnutí uchovalo toto držení těla, naklonění hlavy, lehce pokrčené nohy.

Podle evangelia sv. Jana Ježíšovi nezlámali nohy, protože byl již mrtev, ale setník mu kopím probodl bok, což bylo jeho povinností, aby se ujistil, že odsouzenec nepředstírá smrt. Nejdůležitější z apoštolů, sv. Jan, byl očitým svědkem všeho dění a zapsal nám své dojmy. *Ihned vyšla krev a voda* (J 19,34). Dodává, že mluví pravdu. **Ježíš skutečně zemřel a zakusil lidskou smrt.** Řečeno jazykem medicíny, z proraženého boku vytékala vodě podobná krevní plazma, které je lehčí než masa červených krvinek.

Ježíšův pohřeb se odbyl ve spěchu, protože *právě nastáva-*

la sobota (Lk 23,54). Podle sv. Jana *vzali tedy tělo, zavinuli je s těmi vonnými věcmi do plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat* (J 19,40).

Světově proslulí fyzici, chemici a lékaři se domnívají, že Ježíšovo oslavené tělo proniklo přes plátno, které zůstalo v hrobě tak, jak do něho Jan, Maria a jejich pomocníci Ježíše v pátek zavinuli. Když v neděli přišel Jan s Petrem k hrobu, našli ho prázdný, a když nahlédli dovnitř, viděli plátno, ze kterého tělo nebylo vybaleno, nýbrž ze kterého zázračně vyšlo. *Jan uviděl a uvěřil* (J 20,8).

Prázdný hrob a Turínské plátno jsou navzdory očekávaní Ježíšových nepřátel historickými doklady jeho smrti a zmrtvýchvstání, vítězství nad smrtí, peklem a satanem.

Mgr. Ing. J. Dolega

*Podle Milujcie sie 3-4/99
připravil -lš-*

Proč miluji katolickou církev

Milovat Církev? To zní dnes nepřirozeně. Milovat konkrétní osobu, rodinu, milovat své zájmy, koníčky atd., to je přirozené a normální, ale milovat nějakou instituci, jakou Církev z vnějšího pohledu je – to dnes v demokracii zavání něčím totalitním. Vždyť přece totalitní režimy vyžadovaly milovat instituce: stranu, stát, spolek...! A přesto říkám s plným vědomím „miluji Církev“.

Kdo je to Církev?

Katechismovou definici znám. Jsme to my, pokřtění, kteří se ztotožňujeme s naukou Ježíše Krista a snažíme se podle ní žít. Já miluji Církev, poněvadž jsem se v ní setkal s lidmi žijícími podle Kristova přikázání lásky, kteří mi v životě velice pomohli a jimž za hodně vděčím, ať už jsou to rodiče, příbuzní, přátelé, duchovní osoby, spolupracovníci a celá řada prostých věřících, kteří mi příkla-

dem svého života podle evangelia ukazovali úžasnou sílu Kristovy nauky. Miluji Církev pro její světky, zvláště ty, kteří mi obětí vlastního života odhalili pravou stupnici hodnot a smysl mé existence, jako v nové době sv. Maxmilián Kolbe, sv. Edith Steinová, bl. Marie Restituta, farář Josef Toufar, kněz Jerzy Popieluszko aj. Miluji Církev, poněvadž ji v posledních dekádách tohoto století reprezentují Svátý otec Jan Pavel II. a matka Tereza, opravdoví apoštolové lásky k člověku a stateční obránci těch nejbezbrannějších – nenarozených dětí. Miluji Církev, neboť v ní a díky jí jsem se naučil být člověkem usilujícím o dobro (i když pro svou hříšnost ne vždy se zdarem), který se poctivě snaží o zásadovost, pevnost charakteru a lásku k druhým.

Miluji Církev paradoxně i proto, poněvadž jsem se v ní

setkal také s nehodnými lidmi, kteří svým životem dávali pohoršení. Právě tato skutečnost mi ukázala, že i já jsem jenom hříšník a nezískám od Boha milost, dokud to nepřiznám. Miluji Církev, poněvadž hřích uprostřed ní mne naučil nespolehat na člověka, na to lidské v jejím organismu, ale na Boha, který jí celou prostupuje a nabízí mi svou záchrannou ruku v těžkostech mé pozemské existence. Miluji Církev, protože na skutečnosti hříchu v jejím lůně jsem poznal, že svatým v ní není člověk, ale Bůh. On je nositelem pravdy, on je Pravda sama. Miluji Církev pro nauku, kterou hlásá, že je od Boha. Miluji ji proto, že mě naučila odlišovat tuto věroučnou a mravoučnou pravdu od hříšného služebníka, který ji reprezentuje (jímž jsem často i já).

Miluji Církev, protože v ní a skrze ni se setkávám s Boho-
člověkem Ježíšem Kristem, kte-

rý za mne položil na Kalvárii život. Při nejsvětější oběti mše svaté se s ním mohu důvěrně spojit ve svatém přijímání, při adoraci před svatostánkem mu mohu sdělit všechny své těžkosti a problémy. Ve svátosti smíření mne ujišťuje svým odpuštěním hříchů. Ve společenství věřících nacházím oporu, pomoc a podporu, kterou mi tajemně nabízí on sám. V Písmu svatém, které je čteno ve společenství Církve, naslouchám jeho hlasu. Miluji Církev, protože s Ježíšem Kristem, to znamená tím, kdo mne nejvíc miluje, neboť za mne dal na kříži svůj život, se setkávám jedine v ní. Ona je jeho tajemným tělem.

Konečně také miluji Církev, protože jenom v ní se setkávám se svou druhou Matkou, tou, která mne zrodila pod kalvarským křížem k věčnému životu. Má pozemská matka mi dala tělesný život, nebeská Matka Panna Maria mi zprostředkovala život nadpřirozený. Ona, má Matka,

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XLIX.

Všechny sestry v klášteře Hoven se bez přestání modlily o zázrak uzdravení. Žádná teď necítila zimu v kostele a rády by tu zůstaly ještě o hodinu déle, jen kdyby u oltáře zase mohl stát jejich dobrý kněz.

Alžběta klečela skoro celý den před svatostánkem. „Pane, ať je opět zdravý!“ modlila se. „Nech nám ho ještě pár let, my jej potřebujeme!“

Nemocný ale stále častěji viděl v horečnatých snech probodené hořící srdce, kolem kterého divoče kroužily hvězdy a slunce.

Čas od času přinesla sestra Mechtilda horké kameny a horké pivo. Buď to bylo touto starostlivostí, nebo ustavičnou modlitbou sester, ale Heřman Josef se jednoho rána probudil úplně bez horečky. Krize byla překonána, nemoc zlomena.

V klášterním kostele zpívaly sestry Te Deum.

Steinfeldskému knězi se zdálo, že ho Bůh v záru horečky nechal nahlédnout do nejvnitřnějšího tajemství světa.

ke mně promlouvá i dnes ve svých zjeveních, která se dějí opět jenom v Církvi, neboť Církev je konečnou a spolehlivou instancí pro rozlišení pravého Mariina hlasu od hlasů falešných. Také proto miluji Církev.

Kdo nemiluje Církev, nemůže evangelizovat a zapalovat druhé láskou ke Kristu. Aby zapálil, potřebuje hořet, být ohněm. Oheň – to je Duch svatý, ten se ukázal na večeřadle v podobě ohně. Proto sv. Augustin právem píše: „Ducha svatého máš v té míře, v jaké miluješ Církev.“

Radomír Malý

„Srdce je středem celého světa,“ řekl zamyšleně sestře Eufémii. „Srdce z Golgoty.“

Pak se posadil a naléhavě prosil o papír a pero.

„Jste ještě moc slabý na psaní!“ bránila mu Eufémie. Ale Heřman Josef prosil tak naléhavě, že mu nakonec prosbu splnila.

„Bůh mi daroval píseň, musím ji napsat!“ A Heřman Josef psal první hymnus ke cti Božského Srdce. V tíživých dnech, plných utrpení, našel tichý mnich cestu k prameni veškeré síly, veškerého života a lásky.

*Srdce královské,
tobě chci zpívat,
já sot ať zní mým srdcem,
já sot, radost bez konce!
Vezmi mne zcela do svých rukou,
slyš milostivě píseň mou.*

A opět viděl Heřman Josef Srdce z Golgoty, rozervané smrtí, a přesto oslavované vším stvořením.

*Běda, tebe probodlo kopí,
svaté Srdce, ponořené do bolesti.
Ale tebe postihla smrt zbytečně,
narazila na bránu života,
všeho světa základ.*

Plameny se zmocnily jeho vlastního srdce. Mnich opět cítil žár, jako za noci v nemoci, když tehdy jako dítě přešel mříž k Matce Boží.

*Pane, do žáru své lásky
ponoř mé i své srdce
Vypal mi do srdce své rány,
aby mohlo být zcela uzdraveno
od veškerých vin a chyb.
Otevři se ve své dobrotě
jako květy růže,
vezmi mne do svého květu lásky.*

Sloku za slokou psal mnich na pergamen, zatímco sestra Eufémie se modlila modlitbu starůží. Někdy Heřman Josef upadl bezvládně do polštářů. Jeho ruce se trásly, ale sestra se neodvážila vzít mu pero z ruky.

Vždy když se napřimil k psaní, měl v očích takový šťastný výraz. A Heřman Josef psal dál, co měl na srdci.

Pero mu vypadlo z ruky, dech měl těžký, srdce hrozilo roztrhnutím. Kněz upadl zpět do polštářů. Když sestra Eufémie ustaraně vyskočila, s úsměvem ji uklidňoval:

„To je dobré, sestro, to je dobré! Bůh hraje píseň v mém srdci.“ A po chvíli tiše usnul.

Když teď sestra vzala do ruky popsaný list papíru, zdálo se jí, že slyší zvuk nebeských harf. V chóru velkého nebeského jánotu všech národů a jazyků začal mnich ze Steinfeldu novou píseň, píseň o Božím Srdci.

Bylo jaro, když se Heřman Josef opět vrátil do Steinfeldu. Chtěli jej odvézt vozem, ale on pokračoval ve své cestě pěšky. V zahradách rozkvétaly stromy, v polích pěló nebeské ptactvo svou píseň.

„Život zpívá Te Deum!“ řekl Heřman Josef mladému spolubratru Vilfrídovi, který jej doprovázel na cestě.

„To je jaro!“ odpověděl Vilfríd. „Život se probouzí a bouře jde krajem.“ Jeho tvář byla vážná a Heřman Josef dobře věděl, na co myslí. Myslel na bouři mládí, když začínala křížová výprava dětí.

„Ach, chtěl bych na východ, do Čech, Slezska, Uher, Pruska!“ nařikal mladý mnich. „Tam začíná nové jaro. Už jste slyšel o řádových rytířích, kteří nesou znamení kříže daleko na východ? V Uhrách vystavěli mocný val proti nevěře a islámu. Nyní pokračují Pruskem na východ. Z divočiny dělají kvetoucí zemi. Boj proti nepřátelům, pohanům, divoké zvěři, bouřím na moři a mrazu je urputný. Z Vestfálska a Flander přicházejí němečtí osadníci. Rytíři a sedláci tvoří hráz proti divokému východu. Celou novou zemi zasvětili Nebeské matce – Marii.“

„Chtěl bych na východ!“ začal opět Vilfríd poté, co se po-

MODLITBA SESTRY

MARKÉTY MARIE

ALACOQUE

Zasvěcuji a odevzdávám Nejsvětějšímu Srdci svého Pána Ježíše sebe samu a svůj život, svá jednání, těžkosti a utrpení, svou lásku a své práce, aby všechno, co jsem a co mám, sloužilo jen k tomu, abych ctíla a milovala jeho Nejsvětější Srdce. Je to mé pevné rozhodnutí, náležet jen jemu, dělat všechno z lásky k němu a zříkat se všeho, co by se mu mohlo nelíbit nebo co by mu mohlo odporovat.

Proto si tě volím, Nejsvětější Srdce, za svou veškerou lásku, za ochránce svého života, za jistotu své spásy, za sílu ve svých slabostech a za usmíření všech mých vin z celého mého života. Ó Srdce mírnosti a dobroty, buď mým útočištěm v hodině mé smrti, buď mým ospravedlněním před Bohem a odvrát ode mne tresty jeho spravedlivého hněvu.

Ó Srdce lásky, do tebe vkládám všechnu svou důvěru. Bojím se všeho od své slabosti a zloby, ale všechno také s důvěrou očekávám od tvé lásky. Vymaž ve mně všechno, co by se ti mohlo nelíbit nebo co by ti mohlo odporovat. Tvoje čistá láska nechť pronikne hluboce do mého srdce, abych na tebe nikdy nezapomněla a nikdy se od tebe neodloučila.

Ó můj Spasiteli, zapřísahám tě při tvé lásce, zapiš mé jméno do svého Nejsvětějšího Srdce; neboť mým štěstím a mou ctí má být žít a zemřít ve tvé službě.

modlili. „Co mám třet ve Steinfeldu? Ale opat chce, abych starému otci Antonovi pomáhal s psaním rukopisů. Mám se zakopat v cele a malovat iniciály! Zítřej zase jedou další na východ. Proč mne opat nenechá jít s nimi?“ Z hlasu mladého mnicha byla cítit zatrpkllost. Ale starý spolubratr jej stihl přísným pohledem.

„Nade vším ale je poslušnost!“ řekl vážně Heřman Josef. „Modlitba a oběť staví hráz, kterou nikdo nemůže zničit, Boží hráz!“

Tiše šli oba dál. V dálce viděli věže kláštera.

Pokračování příště

Setkání kněží z Ostravy

Když jsem se již přihlásil do kněžského semináře, řekla mi při náhodném setkání jedna paní spíše měšťácká než městská: „Ach, to jste si vybral krásné povolání. Budete vážený – zvláště na venkově. Tam jsou lidé ještě zbožní.“ Mlčel jsem. Nastoupil jsem do semináře. V setmělém ovzduší rotundovité kaple svaté Barbory vedle olomouckého dómu – bylo to v roce 1941 – k nám promlouval spirituál prvního ročníku Dr. František Cínek: „Někteří lidé budou o vás říkat, že jste zde zaživa pohřbeni. Že jste si zničili své mládí. Že jste se připravili o tolik radostí, které na vás čekají ve světě.“ – Mlčel jsem.

Když mlčíme, neznamená to, že naše duše, naše srdce nemluví. Mluví s Bohem. O Bohu, o sobě, o světě, který je „venku“ a který nerozumí sobě, ani nám bohoslovcům. Často ani kněžím.

Ve vnitřních rozporech, pozorovaných i osobně prožívaných, ale pod vlivem Boží milosti i moudrých představených vyžrávalo naše povolání ke kněžství. Po skončení války (1945) nás přistoupilo opět více poprvé k oltáři Božimu...

Z ostravských farností – dnes je jich dvacet a tvoří vlastní ostravský děkanát – je nás kněží v duchovní správě přes šedesát; v diecézi ostravsko-opavské, olomoucké a něco v jiných diecézích českých, v Německu a v misiích.

Vyrůstali jsme spíše odděleně než společně, ve městě a na jeho periferiích, mezi domy se zahrádkami i bez nich, mezi záhony i polnostmi, mezi kostelními a těžními věžemi, v hukotu a smogu, mezi kavárnami a brlohy, mezi proletáři i magnáty, mezi konzumy a velkoobchody, mezi nevěřícími a hrstkami věřících, jejichž touhou bylo opravdu Boží království a oporou svatá víra, vyjadřovaná modlitbou i úsilím o nevinnost.

Zvykli jsme si na to. Snad právě pro ty vnitřní obtíže se stávalo volání Boží zřetelnějším, a naše odpověď uváženější a svobodnější, i když kněžské povolání je třeba prohlubovat denně a bez dovolené. Zvykli jsme si na to, že leckdo o nás z Ostravy neměl lichotivé mínění.

Už jako kněz jsem ve venkovské farnosti kázal o Nejsvětější svátosti. O tom, že na utváření této svátosti, která není bez chleba, jsou účastni všichni a všechno. Ne jen obilí, slunce, vzduch a voda. Ne jen rolník s kosou a lán obilí. Ne jen písně děvčat o dožinkách... Ale také kombajn. Když kombajn, tak také železo a uhlí, úrazy hut-

níků a ne vždy vybraná slova havířů, silničáři a administrativní pracovníci, papírníky s krabičkami na hostie i tiskárny s formuláři objednávek a faktur... Tehdy mě potkal mladý kovodělník. „Tak jsem rád,“ řekl, „že jste v tom kázání mluvil také o nás, kteří žijeme a pracujeme v Ostravě. Vždyť my také chceme sloužit království Božimu...“ Jistě. Dnes jsou věřící na venkově i ve městech, stejně jako nevěřící jsou ve městech i na venkově.

Dlouho jsem v sobě nosil myšlenku na setkání kněží – Ostraváků. Podobně jako se setkávají čas od času rodáci v některých obcích. Abychom se vzájemně vůbec poznali. Abychom společně poděkovali Pánu Bohu za milost povolání. Také bychom poděkovali lidem, byť už dávno zemřelým, kteří ve vážných duchovních nebezpečích volali k Bohu za spásu své duše a svých rodin. Bůh, jenž povyšuje ponížené (viz Lk 1,52), nezapomněl na úpění ponížených (žalm 9,13) a vyplnil přání těch, kdo se ho bojí, a slyšel, když volali o pomoc (žalm 145,19). Takové setkání může ukázat i prohloubit sounáležitost různých církevních společenství, v nichž působí kněží z „téhož hnízda“.

Zalíbil se mi návrh ostravsko-opavského biskupství, aby k takovému setkání došlo v souvislosti s děkovnou bohoslužbou za blahřečení řeholní sestry Antoníny Marie Kratochvílové, rodačky z Ostravy-Vítkovic (1881 – 1942). Blahřečil ji Svätý otec Jan Pavel II. ve Varšavě dne 13. června t. r. Naše Světlo o ní psalo ve svém letošním 21. čísle ze dne 23. 5. 1999 na straně 12-13.

Sešli jsme se v sále ostravského salesiánského ústavu Don Bosko v pátek dne 18. června 1999. „Znali jste někdo sestru Kratochvílovou?“ otázal se nás otec biskup František Václav Lobkowicz. Ne, nikdo. Hle, dítě proletáře, dítě v sirotčinci, sestřička a nadaná a úspěšná učitelka, matka uvězněných, doklad velké lásky k Bohu a k lidem. Světice z Ostravy.

Díky za ni! Díky za kněžská povolání, která svými vlásečnicovými kořínky sahají hluboko do srdcí Ostraváků. Díky za porozumění radnici v Moravské Ostravě i ve Vítkovicích. Díky za porozumění pro království Boží. Díky za mši svatou v kostele svatého Pavla ve Vítkovicích i za upřímné pohoštění na radnici.

Mons. Erich Pepřík

Seděli jsme na chvíli vedle sebe: generální vikář ostravský a já a mezi námi staříčká sestřička z Bialska-Biale. Seděla ve vězení s novou blahoslavenou, která už nyní sedí u stolu na svatební hostině Beránkové (Zjev. 19,9). Když věříte, cítíte obšťastňující pouto mezi Bohem a lidmi, mezi učitelkou v nebi a žáky na zemi. Venku prší a stmívá se. Zajedeme ještě před budovu generálního ředitelství Vítkovických železáren podívat se na bustu olomouckého arcibiskupa Jana Rudolfa (1819–1831), který tyto železárny v roce 1828 založil. Z busty se na nás usmívá. Některé ostravské těžní věže už padly k zemi. Arcibiskupovo srdce je uloženo v kryptě katedrály svatého Václava v Olomouci. Živé, byť tajemné je zde Srdce Páně. Totéž, které jsme důvěrně uctívali se Srdcem Panny Marie ve starém kostele svatého Václava v Ostravě.

Vracím se se spolubratrem do Olomouce. Je nám dobře. Nevadí, že nebylo možno při setkání mluvit mnoho slov. Kněží si rozumějí i beze slov. Díky, bratři, za toto setkání.

Jeden z nás se dodatečně omluvil. Nepřijel pro nemoc. Poslední věta v dopise je nezvyklá: „Píšu to ve výroční den svého zatčení.“ I takové pravdy patří do našeho vzpomínání a mezi naše nevyslovená slova. To patří k posílení naší vzájemné úcty a svornosti.

Žehnáme všem rodákům známým i neznámým, všem našim farníkům živým i zesnulým.

*Za kněze z Ostravy
P. Erich Pepřík*

Proticírkevní teror v Jugoslávii 1944-1952

Ačkoliv metody pronásledování náboženství a církví ukládal svým satelitům Sovětský svaz, není možno pominout vlastní iniciativy komunistů v jednotlivých zemích. To se týká nejen Envera Hodži v Albánii, ale i jugoslávských komunistů pod vedením Josipa Broze Tita. Je skutečností, že jugoslávský komunistický režim má na svědomí systematické a dlouhotrvající pronásledování křesťanských církví, zvláště církve katolické. Začátek spadá již do r. 1945. Komunistická vláda iniciovala teroristické akce proti katolickým duchovním v Chorvatsku a využívala v srbském pravoslavném prostředí touhy po odvetě za různé projevy krutosti ze strany chorvatských ustašovců. V několika desítkách míst se uskutečnily krvavé masakry na katolickém obyvatelstvu. Bohdan Cywinski shromáždil důkazy o zavraždění 100 000 – 140 000 katolíků na území Chorvatska při masových popravách. Cywinski poukazuje na skutečnost, že tyto akce byly organizovány shora za použití vojenských sil, když komunisté přejímali moc. Podle pastýřského listu jugoslávského episkopátu z 20. září 1945 bylo před tímto datem zabito bez jakéhokoliv rozsudku 243 kněží, 19 kleriků, 3 řeholní bratři a 4 řádové sestry. K tomu je třeba přičíst 169 kněží vězněných a 89 nezvěstných.

Mezi zavražděnými byl také biskup z Dubrovníka Josef Larevič. Po krátkém věznění zemřel na následky týrání při komunistických výsleších řeckokatolický biskup z Křiževace Janko Simrak. Z 2 700 kněží v Chorvatsku bylo do léta 1946 zavražděno více než 400. Kolem 200 jich uteklo před terorem do zahraničí. 14. října 1946 byl na 16 let žaláře odsouzen primas katolické církve Alois Štepinac (strávil ve vězení 6 let). Při jeho blahořečení Svatý otec

potvrdil: »Protože poznal na vlastním těle i duši ukrutnost komunistického systému, bude zapsán ve vědomí krajanů jasnými literami mučednictví.«

Již v r. 1945 byla uzavřena část seminářů a zcela zlikvidován katolický tisk. Církevní budovy a semináře byly zabaveny pro vojenské účely. Ve školách byla zahájena intenzivní ateistická propaganda. Byly konfiskovány četné objekty řádů a na mnoha místech se pod různými záminkami uzavíraly kostely. Pokračovala fyzická likvidace duchovních, kteří byli masově a barbarsky vězněni v táborech nucených prací. Zvláštní pověst si získal tábor Gradica. V důsledku pronásledování v jedné bosenské diecézi Banja Luka se z 92 fungujících farností v letech 1945-1948 udrželo jen 7.

V dubnu 1947 byl odsouzen na 11 let biskup Petr Čula z diecéze Mostar. V r. 1950 bylo ve vězení v Jugoslávii více než 1 000 kněží, tedy více než čtvrtina veškerého duchovenstva.

V lednu 1950 vtrhla policie do semináře v Záhřebu, zatkla 13 seminaristů a dva profesory. V důsledku procesu, který se konal za několik měsíců, byl rektor semináře, pozdější arcibiskup a kardinál Franjo Šeper přeložen do malé vsi. Byl obviněn z odpovědnosti za protistátního ducha panujícího v semináři. Zvláště ostrých represí se dočkal seminář v Rjece. V průběhu procesu byl jeho rektor odsouzen v červnu 1955 na 6 let vězení a seminář byl »na pět let« uzavřen. Výuka náboženství na školách byla zcela zrušena. V roce 1952 bylo před maturi-

tu propuštěno 32 gymnazistů, protože chodili do kostela. Urychlila se likvidace klášterů. V Bosně a Hercegovině zůstaly z 42 klášterů jen 3, ve Slovinsku z 60 jich zůstalo 13.

Policejní teror doplňovala přepadení »neznámými pachateli« adresovaná duchovním, zvláště biskupům. V květnu 1951 byl brutálně napaden mariborský biskup Maximilián Držečnik a administrátor z Šibeniku v Dalmácii Cyril Banič. Nejbrutálnější bylo přepadení biskupa Antonína Vívka v Lublani, kterého polili benzinem a zapálili. Okamžitá pomoc mu zachránila život, ale zůstaly mu těžké popáleniny.

Prameny: L. Gussoni, A. Brunello: The silent Church, New York 1954; B. Cywinski: Ohněm zkoušená, Řím 1990

Biblická úvaha

Naše »ano« kříži přináší požehnání

Jako křesťané se angažujeme, aby svět byl spravedlivější, pokojnější, lidštější, aby nikdo nežil v nouzi a v osamocenosti. Ale přes všechnu námahu nikdo nezůstává ušetřen utrpení, ani bohatí, ani věřící křesťané. Nebyl jej ušetřen ani Boží Syn. Vzít na sebe utrpení a kříž však není jen tíživá povinnost, je možné je proměnit na požehnání pro druhé.

Kdo chce být mým učedníkem, ať zapře sám sebe, vezme na sebe svůj kříž a následuje mě (Mt 16,24). Jakkoliv rozhodujícím poselstvím křesťanství je *Pán vstal vpravdě z mrtvých (Lk 24, 34)*, Kristus je v našich chrámech a přibytých zobrazován jako ukřížovaný a jen zřídka jako zmrtvýchvstalý. Přesto největším svátkem není Velký pátek, ale Velikonoe.

Kristus a křesťanství by možná měli větší šanci a našli by větší rozšíření, kdybychom museli hlásat Krista jen zmrtvýchvstalého. Když Ježíš svým učedníkům vysvětloval, že musí jít do Jeruzaléma a tam mnoho trpět od velekněží, starších a zákoníků, že bude zabit, ale třetího dne vstane z mrtvých (Mt 16,21), Petr mu vyčítal: *Chraň Bůh, to se ti nesmí stát (Mt 16,22).*

Není Petrovo chování docela pochopitelné? I naše víra stojí na rozhodujícím rozcestí; když se v našem životě ukáže kříž, celé naše nitro hlasitě volá a my prosíme: Odvrát to od nás, to se nám nesmí stát. Nemá snad Ježíš pak i nám říct: Jdi mi z očí! Nemáš na mysli věci Boží, ale lidské!

Petr se chce dovolávat Boží pomoci: *Chraň Bůh! A Kristus vysvětluje, co je vůle Boží (Mt 16,23).* Jak často máme v ústech slova: »Chraň Bůh!« Víme však také, co chce Bůh? Kristus ke svému kříži řekl »ano« a vyzývá nás, abychom i my řekli své »ano« ke kříži, který je nám uložen.

Nepotřebujeme si vytesat kříže, abychom je vzali na bedra, nýbrž jsme povoláni k tomu, abychom trpělivě nesli ten kříž,

který nám den po dni ukládá Bůh životními okolnostmi.

Kristus vzal na sebe kříž kvůli nám: *...toto je má krev, která se za vás vylévá na odpuštění hříchů.* Tak to slyšíme ve mši svaté. Je to výzva i pro nás. Dejme smysl našemu kříži.

Jedné nemocné ženě, staré 98 let, jsem dal před její smrtí toto doporučení: »Bůh s vámi ještě počítá a chtěl by vám předložit svou prosbu: V této farnosti už nebyla 50 let primice. I v naší diecézi je většina kněží starších šedesáti let. Ježíš říká zcela jednoduše a prostě: *Proste Pána žni, aby poslal dělníky na svou žni.* Na nás tedy záleží, abychom se modlili za kněze. Ježíš sám se však nejen modlil, ale také obětoval. Obětujte všechna svá utrpení za dobré kněze,

Pokračování na str. 14

Kdo je Luisa?

Lidé ji říkají svatá, pro Ježíše je jeho »dceruškou, znovuzrozenou v království Boží vůle«.

Narodila se v Corato v provincii Bari 23. dubna 1865 a tam také zemřela 4. března 1947. Občané Corata na ni vzpomínají s obdivem a nábožnou úctou jako na světicí a navýsost zbožnou duši, která prožila 64 let trvale na lůžku.

V tomto stavu trvalého utrpení se nacházela v důsledku přesného Božího plánu, když se ještě šestnáctiletá nabídla Bohu jako dobrovolná oběť; lékaři nikdy nedokázali definovat její chorobu, nicméně za celou dobu jejího nuceného pobytu na lůžku se u ní nevyskytly žádné proleženiny ani deformace, jak se stává, když někdo dlouhý čas leží na lůžku.

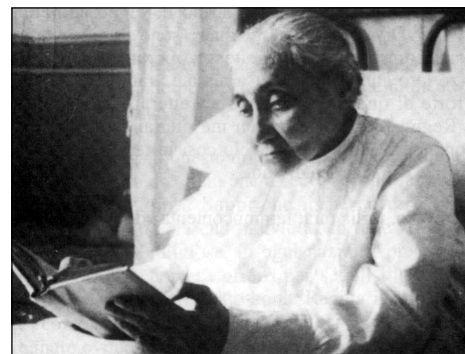
Ti, kdo ji navštívili, našli ji vždy stejně vlídnou a usměvavou, vždy s paličkovacím válcem a paličkami v ruce, jak pracuje, nebo s růžencem mezi prsty, znamením modlitby, a se sladkými slovy o Boží vůli na rtech; všem vlévala do duše a do vědomí pokoj; kolik lidí odešlo z její chudé svět-

ničky osvíceno novým světlem milosti a duchovně proměněných...

Na lůžku obklopeném bílou záclonou, v nejmenší cele světa, žila Luisa svůj nadlidský příběh dobrovolného sebeobětování v Ježíši a s Ježíšem jako oběti za ubohé hříšníky a v ustavičné naléhavé prosbě za ně, jak ji Ježíš poučoval o příchodu svého království. Vždy klidná a svěží, maličká postavou, s živým, pronikavým pohledem, s hlavou mírně nakloněnou doprava, žila tato panna samotná, ošetřovaná v prvních letech svými rodiči a po jejich smrti svou mladší sestrou; posledních čtyřicet let života ji ošetřovala také zbožná paní Rosarie Bucciová, která zemřela až po ní, když podala své drahocenné svědectví o všem, na co si o Luise vzpomněla.

Luisa si nikdy nestěžovala, nikdy ani nejmenší gesto nesouhlasu s Boží vůlí, jak je to zřejmé z každodenních okolností. Bylo ji možno vždy zastihnout posazenou, opřenou o tři polštáře, před očima kříž, podle něhož v ustavičném rozjímání utvářela svůj život... 64 let na lůžku. Jeden celý dlouhý lidský život! Tato duše, zcela zasvěcená Ježíši od roku 1882 (tehdy jí bylo 17 let) do roku 1947 visela na strašném kříži jako společnice Ježíšovy opuštěnosti v utrpení, mlčení a v modlitbě.

Celý její život odpovídá plně záměrům, které s ní měla Boží Prozřetelnost, neboť dovolila Ježíši, aby z ní učinil svou správkyni pokladů Boží vůle a příkladný vzor, jak podle ní žít: příklad, co může udělat Boží vůle z duše, která si ji osvojí a která se jí zcela odevzdá jako dar. Protože Luisa je především »dítětem Boží Vůle«.

Tato duše, které se nedostalo takřka žádného lidského vzdělání, byla přinucena bezpodmínečnou poslušností, aby napsala dějiny svého života a důvěrná sdělení, jakých se jí dostalo od našeho Pána Ježíše Krista o životě v Boží vůli, aby tak poznala odvěké Boží ustanovení o příchodu Božího království do Církve a na celý svět. Poslušná vůči Ježíši, podpořená svými jednotlivými zpovědníky (bylo jich v průběhu jejího života 5) a poslušná také jich, sepsala v průběhu 39 let ve formě deníku 36 svazků písemností.

Nebyla by to učinila na žádnou nabídku tohoto světa, protože její hlubokou lásku ke skrytosti a k mlčení mohla přemoci jen »Paní Poslušnost« (jak ji obyčejně nazývala, a měla o ní to nejvyšší pojetí), ovšem za cenu nesmírného přemáhání. Tak se Luisa stala první svědkyní o sobě samé a o svém poslání. Lze jen doufat, že Církev se brzy seznámí s pokladem skrytým v 36 svazcích, ke kterým ji Ježíš přiměl a které jsou plodem věčné lásky mezi Luisou a Ježíšem Kristem.

*Podle Vengo come Re
Community Sons of the Divine Will
Překlad -Iš-*

PŘED ROZHODNUTÍM

***Duchu svatý, Lásko Otce a Syna,
vnukej mi stále, co mám myslet,
co mám mluvit, jak to mám říct,
kdy mám mlčet, co mám napsat
a jak mám jednat, aby to bylo
k tvé cti a slávě a ke spáse duší
a k mému posvěcení.***

Kardinál Verdier, Paříž

NAŠE »ANO« KŘÍŽI... – pokračování ze str. 13

i všechno to, co jste již v této nemoci vytrpěla. Jestliže svou modlitbou a utrpením vyprosíte jedno kněžské povolání, můžete si být jisti, že ten kněz vykoná mnoho dobrého. Toto požehnání se vrátí i na vás a na vaši rodinu. Myslím, že utrpení a strasti se snázejí lépe, jestliže máme před očima nějaký cíl.«

Dověděl jsem se pak, že tato stará žena byla od té doby mnohem klidnější. Chci i vás poprosit, pokud máte velké utrpení, ať už tělesné, nebo – co je často ještě horší – duševní, obětujte svá utrpení. Zakusíte úlevu a požehnání a můžete říct »ano« svému kříži. Je to rozhodující zkušenost našeho života.

Chtěl bych vás povzbudit, cvičte sebeobětování svého kříže v malých, nepatrných věcech, v každodenních všedních záležitostech. »Askeze« pochází z řeckého slova *askeo* - cvičím se. Dětem předáváme spoustu poznatků; učíme je také těmto lidským věcem? Cílem by mělo být: Mít radost z toho, že přinášíme oběť. Sportovci přinášejí oběti, aby dosáhli vítězství. Věřícím jde o více než jen o sportovní výsledek: *Chce-li někdo být mým učedníkem, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne* (Mt 16,24). Pavel nám pak říká: *Neboť jestli jsme mu podobní ve smrti, budeme mu pak podobní i v jeho zmrtvýchvstání* (Řím 6,5).

Bernhard Sirch OSB

Medžugorje – kombinace s Jaderským mořem 4 + 4 – 25. 7. – 4. 8. – 1 990 Kč
Litmanová – Turzovka – Hostýn – Velehrad – 22. – 25. 7. – 1 290 Kč.
CK AVETOUR – Jiří Chválek,
Fr. Kupky 445, 518 01 Dobruška,
tel/fax 0443/21 929, 0602/441670

**CHARITNÍ
LINKA DŮVĚRY
OLOMOUC
tel. 0800 / 18 98 18**

Je tu pro vás, kdo řešíte životní problémy!
Psychologové a další odborníci
vám pomohou hledat řešení.
Provoz linky je nepřetržitý!
HOVOR JE BEZPLATNÝ A ANONYMNÍ

Pro evropské společenství Ducha

Služba národu se musí vždy orientovat na společné dobro, které pak zajišťuje blaho každého občana. Vatikánský koncil se na toto téma vyslovuje velice jasně:

»Politické společenství existuje kvůli společnému blahu, v němž nachází své poslední opodstatnění a z něhož čerpá své původní a vlastní právo. Obecné dobro je totiž souhrn podmínek společenského života, v němž mohou jednotlivci, rodiny a sdružení plněji a snadněji dosáhnout dokonalosti. ... Společenský řád a jeho pokrok tedy musí být neustále zaměřen k dobru lidských osob, neboť uspořádání věcí má být podřízeno řádu osob a ne naopak. ... Řád je třeba stále rozvíjet tak, aby měl za základ pravdu, aby ho budovala spravedlnost a oživovala láska; ve svobodě musí nacházet stále lidštější rovnováhu.« (GS 74.26) ...

Je zřejmé, že starost o společné blaho se musí uskutečňovat skrze všechny občany ve všech oblastech společenského života. Zvláštním způsobem se ovšem tato péče vyžaduje od oblastí politiky. Mám tu na mysli ty, kteří se zcela věnují politické čin-

nosti, ale i jednotlivé občany. Vykonávání politické moci, ať už je to ve společenstvích nebo v institucích, které reprezentují stát, musí být **obětavou službou člověku i společenosti, nikoliv hledáním vlastního nebo skupinového prospěchu při opomíjení společného dobra celého národa.**

Takové postoje, proniknuté duchem služby společnému dobru, očekává Církev od všech katolických laiků. »Oni nemohou rezignovat na účast v politice či v různých družích hospodářské, společenské a zákonodárné činnosti, která organickým způsobem slouží společnému dobru.« (Christifideles laici 42.) Spolu se všemi lidmi mají **prosycovat lidské skutečnosti duchem evangelia** a vnášet tímto způsobem svůj specifický vklad do rozmnožování společného dobra. **Je to jejich povinnost svědomí vyplývající z křesťanského povolání.**

Výzvy, které stojí před demokratickým státem, vyžadují solidární spolupráci všech lidí dobré vůle bez ohledu na politické zaměření či světový názor, kteří touží spolu vytvářet společné dobro vlasti. Při res-

pektování autonomie života politického společenství je třeba nicméně pamatovat na to, že ji není možno chápat jako nezávislou na etických zásadách. **Ani pluralistické státy nemohou rezignovat na etické normy ve veřejném životě.** V encyklice *Veritatis splendor* jsem napsal: »Když v mnoha zemích padly ideologie, které spojovaly politiku s totalitární vizí světa, především marxismem, jeví se dnes neméně závažnou hrozbou popření základních práv lidské osoby a hrozba, že politika opět pohltní náboženské potřeby, a to i takové, které jsou zakořeněny v srdci každé lidské bytosti: je to hrozba, že demokracie se spojí s etickým relativismem, který zbavuje život občanské společnosti trvalého mravního principu a odnímá mu takto radikálním způsobem schopnost rozpoznávat pravdu. Jestliže totiž neexistuje žádná poslední pravda, která je vodítkem pro politickou činnost a udává její směr, je možno lehce instrumentalizovat ideje i přesvědčení pro cíle, jaké si vláda určí. Historie nás učí, že **demokracie bez hodnot se snadno změní ve zjevný nebo zakamuflovaný totalitarismus.**« (101) ...

Dokončení příště

Liturgická čtení

Neděle 4. 7. – 14. neděle v mezidobí

1. čt.: Zach 9,9–10

Ž 145(144),1–2.8–9.10–11.13cd–14 Odp.: srv. 1

2. čt.: Řim 8,9.11–13

Ev.: Mt 11,25–30

Pondělí 5. 7. – slavnost sv. Cyrila a Metoděje

1. čt.: Iz 61,1–3a

Ž 117(116),1,2 Odp.: Mk 16,15

2. čt.: 2 Kor 4,1–2.5–7

Ev.: Lk 10,1–9

Úterý 6. 7. – nez. pam sv. Marie Gorettiové

1. čt.: Gn 32,23–33

Ž 17(16),1.2–3.6–7.8+15 Odp.: 15a

Ev.: Mt 9,32–38

Středa 7. 7. – ferie

1. čt.: Gn 41,55–57;42,5–7a.17–24a

Ž 33(32),2–3.10–11.18–19 Odp.: 22a

Ev.: Mt 10,1–7

Čtvrtek 8. 7. – ferie

1. čt.: Gn 44,18–21.23b–29; 45,1–5

Ž 105(104),16–17.18–19.20–21 Odp.: 5a

Ev.: Mt 10,7–15

Pátek 9. 7. – ferie

1. čt.: Gn 46,1–7.28–30

Ž 37(36),3–4.18–19.27–28.39–40 Odp.: 39a

Ev.: Mt 10,16–23

Sobota 10. 7. – sobotní pam. P. Marie

1. čt.: Gn 49,29–32; 50,15–26a

Ž 105(104),1–2.3–4.6–7 Odp.: Ž 69(68),33

Ev.: Mt 10,24–33

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne: 4.7. 5.7. 6.7. 7.7. 8.7. 9.7. 10.7.

Antifona	919	1722	949	964	980	996	1666
Žalm	784	783	783	784	784	784	783

Ranní chvály:

Hymnus	920	1420	949	964	981	997	1666
Antifony	920	1421	950	965	981	998	1014
Žalmy	921	813	950	965	981	998	1014
Kr. čtení a zpěv	923	1421	953	969	985	1001	1668
Antifona k Zach. kantiku	703	1421	953	969	985	1002	1669
Prosby	924	1422	953	969	985	1002	1655
Záv. modlitba	703	1422	1426	970	986	1002	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	925	1264	954	970	986	1003	1018
Antifony	925	1422	955	971	987	1004	1019
Žalmy	926	1265	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	927	1422	957	973	989	1006	1021
Záv. modlitba	703	1422	957	973	990	1006	1022

Nešpory: SO

Hymnus	915	1423	1423	959	975	991	1008	1024
Antifony	916	1719	1424	960	976	992	1009	1025
Žalmy	916	1719	1729	960	976	992	1009	1025
Kr. čtení a zpěv	918	1424	1424	962	979	995	1011	1027
Ant. ke kant. P. M.	703	1420	1424	962	979	995	1011	704
Prosby	918	1425	1425	963	979	995	1011	1028
Záv. modlitba	703	1422	1422	1426	980	996	1012	704
Kompletář	1238	1238	1242	1250	1254	1257	1260	1238

Představujeme vám...

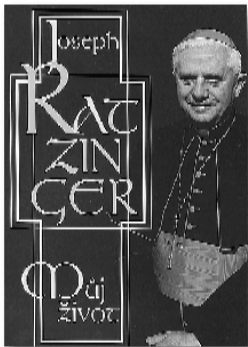
Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

MCM nabízí z produkce jiných nakladatelství...

Joseph kardinál Ratzinger Můj život

Autobiografie prefekta Kongregace pro nauku víry. Po přečtení této knihy mnohem lépe pochopíme myšlení jednoho z nejvýznamnějších představitelů současné církve.

Vydalo nakladatelství
Barrister&Principal,
brož., A5, 128 stran, 185 Kč

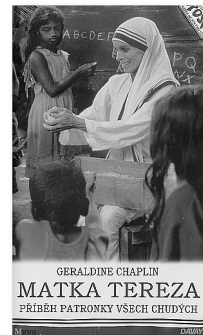

VIDEOKAZETY

Geraldine Chaplin Matka Tereza – příběh patronky všech chudých

Začínala tím, že vyhledávala umírající ve špinavých ulicích Kalkaty. Chtěla jim umožnit zemřít s důstojností a v pokoji. I po smrti nositelky Nobelovy ceny míru a zakladatelky stále rostoucího řádu pokračuje její dílo po celém světě. Více o poslání této velké ženy církve ve 20. století přináší tato videokazeta.

USA, český dabing, 95 min., 419 Kč

AUDIOKAZETY

Jan Graubner Povídání o církvi

Olomoucký arcibiskup hovoří o svých představách o církvi a o tom, jaké místo v životě člověka patří Bohu.

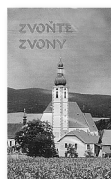
Cena 150 Kč

Zvoňte, zvony

Soubor písní k Pánu Ježíši z Radia Proglas.

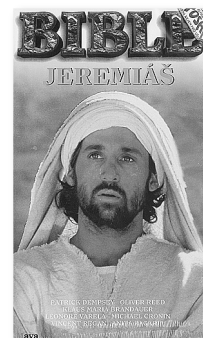
Cena 150 Kč

Bible – Jeremiáš

Příběh jednoho z nejvýznamnějších proroků Starého zákona, kterého si Bůh povolal, aby oznámil porážku Judského království Babyloňany. Mezi chudým lidem vyvolá tato zvěst vzpouru proti čelním představitelům národa a Jeremiáš je uvězněn. Po naplnění Božího úradku dostává prorok svobodu.

Itálie – SRN, český dabing, 95 min., 419 Kč

Převodem
706 035

Novinové výtahy

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bíduy v oblasti víry a mravů. Nezná mena to však, že uděloval schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inenet.cz; http://www.ova.inenet.cz/svetlo). Podávání novinových zásilek povoleno Obřadní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYKIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 004218741 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané neověřené příspěvky nevracíme.